

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
חקת תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת מִדּוֹת פֶּרֶק ב

א. הַר הַבַּיִת הָיָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה עַל חֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה, רִבּוֹ מִן הַדָּרוֹם, שֵׁנִי לוֹ מִן הַמִּזְרָח, שְׁלִישִׁי לוֹ מִן הַצָּפוֹן, מְעוּטוֹ מִן הַמַּעֲרָב. מָקוֹם שֶׁהָיָה רִבּ מִדָּתוֹ - שָׁם הָיָה רִבּ תַּשְׁמִישׁוֹ: ב. כָּל הַנִּכְנָסִין לְהַר הַבַּיִת, נִכְנָסִין דֶּרֶךְ יָמִין, וּמַקִּיפִין וְיוֹצְאִין דֶּרֶךְ שְׂמֹאל, חוּץ מִמִּי שֶׁאֵרְעוֹ דָּבָר, שֶׁהוּא מַקִּיף לִשְׂמֹאל. ׳מַה לָּךְ מַקִּיף לִשְׂמֹאל׳? ׳שֶׁאֲנִי אָבֵל׳, ׳הַשּׁוֹכֵן בַּבַּיִת הַזֶּה יְנַחֲמֶךָּ׳. ׳שֶׁאֲנִי מְנֻדֶּה׳, ׳הַשּׁוֹכֵן בַּבַּיִת הַזֶּה יִתֵּן בְּלִבָּם וְיִקָּרְבוּךָ׳, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי: עֲשִׂיתָן כְּאִלּוּ עָבְרוּ עָלָיו אֶת הַדִּין. אֶלָּא: ׳הַשּׁוֹכֵן בַּבַּיִת הַזֶּה יִתֵּן בְּלִבְּךָ וְתִשְׁמַע לְדִבְרֵי חֲבֵרֶיךָ וְיִקָּרְבוּךָ׳: ג. לִפְנִים מִמֶּנּוּ - סוֹרֵג גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פְּרָצוֹת הָיוּ שָׁם שֶׁפְּרָצוּם מַלְכֵי יָוָן. חָזְרוּ וּגְדָרוּם, וְגָזְרוּ כְּנֶגְדָּם שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת. לִפְנִים מִמֶּנּוּ - הַחֵיל עֶשֶׂר אַמּוֹת. וּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת הָיוּ שָׁם. רוֹם הַמַּעֲלָה חֲצִי אַמָּה, וְשִׁלְחָהּ חֲצִי אַמָּה. כָּל הַמַּעֲלוֹת שֶׁהָיוּ שָׁם, רוֹם מַעֲלָה חֲצִי אַמָּה, וְשִׁלְחָהּ חֲצִי אַמָּה, חוּץ מִשֶּׁל אוּלָם. כָּל הַפְּתָחִים וְהַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ שָׁם, גָּבְהָן עֶשְׂרִים אַמָּה, וְרָחְבָּן עֶשֶׂר אַמּוֹת, חוּץ מִשֶּׁל אוּלָם. כָּל הַפְּתָחִים שֶׁהָיוּ שָׁם, הָיוּ לָהֶן דְּלָתוֹת, חוּץ מִשֶּׁל אוּלָם. כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ שָׁם, הָיוּ לָהֶן שְׁקוּפוֹת; חוּץ מִשַּׁעַר טָדִי, שֶׁהָיוּ שָׁם שְׁתֵּי אֲבָנִים מֻטּוֹת זוֹ עַל גַּב זוֹ. כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ שָׁם, נִשְׁתַּנּוּ לִהְיוֹת שֶׁל זָהָב, חוּץ מִשַּׁעַר נִיקָנוֹר, מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה בָּהֶן נֵס. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: מִפְּנֵי שֶׁנִּחְשְׁתָּן מַצְהִיב: ד. כָּל הַכְּתָלִים שֶׁהָיוּ שָׁם, הָיוּ גְּבוֹהִים, חוּץ מִכֹּתֶל הַמִּזְרָחִי, שֶׁהַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אֶת הַפָּרָה עוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַר הַמִּשְׁחָה, וּמִתְכַּוֵּן וְרוֹאֶה בְּפִתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל בִּשְׁעַת הַזַּיַת הַדָּם: ה. עֶזְרַת הַנָּשִׁים הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ, עַל רֹחַב מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ. וְאַרְבַּע לְשָׁכוֹת הָיוּ בְּאַרְבַּע מִקְצוֹתֶיהָ, שֶׁל אַרְבָּעִים אַרְבָּעִים אַמָּה. וְלֹא הָיוּ מְקֹרוֹת. וְכָךְ הֵם עֲתִידִים לִהְיוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (יְחֶזְקֵאל מו, כא־כב): ״וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וַיַּעֲבִרֵנִי אֶל אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר, חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר, בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת״. וְאֵין ״קְטֻרוֹת״ אֶלָּא שֶׁאֵינָן מְקֹרוֹת. וּמֶה הָיוּ מְשַׁמְּשׁוֹת? דְּרוֹמִית מִזְרָחִית - הִיא הָיְתָה לִשְׁפַת הַנְּזִירִים, שֶׁשָּׁם הַנְּזִירִין מְבַשְּׁלִין אֶת שַׁלְמֵיהֶן, וּמְגַלְּחִין אֶת שַׂעְרָן, וּמְשַׁלְּחִים תַּחַת הַדּוּד. מִזְרָחִית צְפוֹנִית - הִיא הָיְתָה לִשְׁפַת הָעֵצִים, שֶׁשָּׁם הַכֹּהֲנִים בַּעֲלֵי מוּמִין מַתְלִיעִין הָעֵצִים. וְכָל עֵץ שֶׁנִּמְצָא בּוֹ תּוֹלַעַת - פָּסוּל מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית - הִיא הָיְתָה לִשְׁפַת הַמִּצְרָעִים. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית - אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב: שָׁכַחְתִּי מָה הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: שָׁם הָיוּ נוֹתְנִין יַיִן וָשֶׁמֶן; הִיא הָיְתָה נִקְרֵאת לִשְׁפַת בֵּית שְׁמַנְיָה. וַחֲלָקָה הָיְתָה

בָּרְאשׁוֹנָה, וְהַקִּיפוּהָ כְּצוֹצְרָה, שֶׁהַנָּשִׁים רוֹאוֹת מִלְמַעְלָן, וְהָאֲנָשִׁים מִלְמַטָּן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהוּ מְעָרְבִין, וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת עוֹלוֹת מִתּוֹכָהּ לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת שֶׁבְּתְהִלִּים (תְּהִלִּים קכ-קלד), שֶׁעֲלֵיהֶן הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בַּשִּׁיר. לֹא הָיוּ טְרוּטוֹת, אֶלָּא מְקֻפּוֹת כַּחֲצִי גֹּרֶן עֲגֻלָּה: ו. וּלְשָׁכוֹת הָיוּ תַּחַת עֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְתוּחוֹת לְעֶזְרַת הַנָּשִׁים, שֶׁשָּׁם הַלְוִיִּם נוֹתְנִים כִּנּוֹרוֹת וּנְבָלִים וּמְצִלְתַּיִם וְכָל כְּלֵי שִׁיר. עֶזְרַת יִשְׂרָאֵל הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ, עַל רֹחַב אַחַת עֶשְׂרֵה. וְכֵן עֶזְרַת כֹּהֲנִים הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ, עַל רֹחַב אַחַת עֶשְׂרֵה. וְרָאשֵׁי פִסְפְּסִין מַבְדִּילִין בֵּין עֶזְרַת יִשְׂרָאֵל לְעֶזְרַת הַכֹּהֲנִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מַעֲלָה הָיְתָה שָׁם, וּגְבוֹהָה אַמָּה, וְהַדּוּכָן נָתוּן עָלֶיהָ, וּבָהּ שָׁלֹשׁ מַעֲלוֹת שֶׁל חֲצִי חֲצִי אַמָּה. נִמְצֵאת עֶזְרַת הַכֹּהֲנִים גְּבוֹהָה מֵעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמֶחֱצָה. כָּל הָעֶזָּרָה הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה וּשְׁמוֹנִים וָשֶׁבַע, עַל רֹחַב מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ. וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת הָיוּ שָׁם. אַבָּא יוֹסֵי בֶּן חָנָן אוֹמֵר: כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים. שְׁעָרִים דְּרוֹמִיִּים סְמוּכִים לַמַּעֲרָב: שַׁעַר הָעֶלְיוֹן, שַׁעַר הַדֶּלֶק, שַׁעַר הַבְּכוֹרוֹת, שַׁעַר הַמַּיִם. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ 'שַׁעַר הַמַּיִם'? שֶׁבּוֹ מַכְנִיסִין צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם שֶׁל נִסּוּךְ בֶּחָג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: וּבוֹ הַמַּיִם מְפַכִּים, וַעֲתִידִין לִהְיוֹת יוֹצְאִין מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת. וּלְעָמָּתָן בַּצָּפוֹן סְמוּכִים לַמַּעֲרָב: שַׁעַר יְכָנְיָה, שַׁעַר הַקָּרְבָּן, שַׁעַר הַנָּשִׁים, שַׁעַר הַשִּׁיר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ 'שַׁעַר יְכָנְיָה'? שֶׁבּוֹ יָצָא יְכָנְיָה בְּגָלוּתוֹ. שֶׁבַּמִּזְרָח: שַׁעַר נִיקָנוֹר. וּשְׁנֵי פִשְׁפָּשִׁים הָיוּ לוֹ: אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְּׂמֹאלוֹ. וּשְׁנַיִם בַּמַּעֲרָב - לֹא הָיָה לָהֶם שֵׁם:

מַסֶּכֶת מִדּוֹת פֶּרֶק ג

א. הַמִּזְבֵּחַ הָיָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם עַל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. עָלָה אַמָּה וְכָנַס אַמָּה, זֶה הַיְסוֹד; נִמְצָא שְׁלֹשִׁים עַל שְׁלֹשִׁים. עָלָה חָמֵשׁ וְכָנַס אַמָּה, זֶה הַסּוֹבֵב. נִמְצָא עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה עַל עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה. מִקּוֹם הַקְּרָנוֹת - אַמָּה מִזֶּה וְאַמָּה מִזֶּה; נִמְצָא עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ עַל עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ. מִקּוֹם הִלּוּךְ רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים - אַמָּה מִזֶּה וְאַמָּה מִזֶּה; נִמְצָא עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע עַל עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע - מְקוֹם מַעֲרָכָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: מִתְּחִלָּה לֹא הָיָה אֶלָּא שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים עַל שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, כּוֹנֵס וְעוֹלֶה בְּמִדָּה זוֹ, עַד שֶׁנִּמְצָא מְקוֹם הַמַּעֲרָכָה עֶשְׂרִים עַל עֶשְׂרִים. וּכְשֶׁעָלוּ בְּנֵי הַגּוֹלָה - הוֹסִיפוּ עָלָיו אַרְבַּע אַמּוֹת מִן הַדָּרוֹם וְאַרְבַּע אַמּוֹת מִן הַמַּעֲרָב, כְּמִין גַּמָּא, שֶׁנֶּאֱמַר (יְחֶזְקֵאל מג, טז): "וְהָאֲרִאֵיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה רֹחַב רָבוּעַ". יָכוֹל שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה עַל שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה? כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר (שָׁם): "אֶל אַרְבַּעַת רְבָעָיו" - מְלַמֵּד שֶׁמִּן הָאֶמְצַע הוּא מוֹדֵד שְׁתַּיִם

עֶשְׂרֵה אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְחוּט שֶׁל סִקְרָא חוֹגְרוֹ בָּאֶמְצַע, לְהַבְדִּיל בֵּין הַדָּמִים הָעֶלְיוֹנִים לַדָּמִים הַתַּחְתּוֹנִים. וְהַיְסוֹד הָיָה מְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי כָל הַצָּפוֹן וְעַל פְּנֵי כָל הַמַּעֲרָב, וְאוֹכֵל בַּדָּרוֹם אַמָּה אַחַת, וּבַמִּזְרָח אַמָּה אַחַת: ב. וּבְקֶרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית הָיוּ שְׁנֵי נְקָבִים, כְּמִין שְׁנֵי חֲטָמִין דַּקִּין, שֶׁהַדָּמִים הַנִּתָּנִין עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי וְעַל יְסוֹד דְּרוֹמִי - יוֹרְדִין בָּהֶן וּמִתְעָרְבִין בָּאַמָּה, וְיוֹצְאִין לְנַחַל קִדְרוֹן: ג. לְמַטָּה בָּרִצְפָּה בְּאוֹתוֹ הַקֶּרֶן - מָקוֹם הָיָה שָׁם אַמָּה עַל אַמָּה, וְטַבְלָא שֶׁל שַׁיִשׁ, וְטַבַּעַת הָיְתָה קְבוּעָה בָּהּ, שֶׁבּוֹ יוֹרְדִין לַשִּׁית, וּמְנַקִּין אוֹתוֹ. וְכֶבֶשׁ הָיָה לִדְרוֹמוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ, שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם עַל רֹחַב שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה, וּרְבוּבָה הָיְתָה לוֹ בְּמַעֲרָבוֹ, שֶׁשָּׁם הָיוּ נוֹתְנִים פְּסוֹלֵי חַטַּאת־הָעוֹף: ד. אֶחָד אַבְנֵי הַכֶּבֶשׁ, וְאֶחָד אַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ - מִבִּקְעַת בֵּית כֶּרֶם. וְחוֹפְרִין לְמַטָּה מֵהַבְּתוּלָה, וּמְבִיאִים מִשָּׁם אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת, שֶׁלֹּא הוּנַף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל; שֶׁהַבַּרְזֶל פּוֹסֵל בִּנְגִיעָה. וּבִפְגִימָה לְכָל דָּבָר. נִפְגְּמָה אַחַת מֵהֶן - הֵיא פְּסוּלָה וְכֻלָּן כְּשֵׁרוֹת. וּמְלַבְּנִים אוֹתָן פַּעֲמַיִם בַּשָּׁנָה: אַחַת בַּפֶּסַח וְאַחַת בֶּחָג; וְהַהֵיכָל - פַּעַם אַחַת בַּפֶּסַח. רַבִּי אוֹמֵר: כָּל עֶרֶב־שַׁבָּת מְלַבְּנִים אוֹתָן בְּמַפָּה מִפְּנֵי הַדָּמִים. לֹא הָיוּ סָדִין אוֹתָן בְּכָפִיס שֶׁל בַּרְזֶל, שֶׁמָּא יִגַּע וְיִפָּסֵל, שֶׁהַבַּרְזֶל נִבְרָא לְקַצֵּר יְמָיו שֶׁל אָדָם, וְהַמִּזְבֵּחַ נִבְרָא לְהַאֲרִיךְ יְמָיו שֶׁל אָדָם, אֵינוֹ בַּדִּין שֶׁיּוּנַף הַמְקַצֵּר עַל הַמַּאֲרִיךְ: ה. וְטַבָּעוֹת הָיוּ לִצְפוֹנוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ - שִׁשָּׁה סְדָרִים שֶׁל אַרְבַּע אַרְבַּע. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אַרְבַּע שֶׁל שֵׁשׁ שֵׁשׁ, שֶׁעֲלֵיהֶן שׁוֹחֲטִין אֶת הַקָּדָשִׁים. בֵּית הַמִּטְבְּחַיִם הָיָה לִצְפוֹנוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ, וְעָלָיו שְׁמוֹנָה עַמּוּדִים נְנָסִין, וּרְבִיעִין שֶׁל אֶרֶז עַל־גַּבֵּיהֶן, וְאוּנְקְלָיוֹת שֶׁל בַּרְזֶל הָיוּ קְבוּעִין בָּהֶם, וּשְׁלֹשָׁה סְדָרִים הָיוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁבָּהֶם תּוֹלִין, וּמַפְשִׁיטִין עַל שֻׁלְחָנוֹת שֶׁל שַׁיִשׁ שֶׁבֵּין הָעַמּוּדִים: ו. הַכִּיּוֹר הָיָה בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ, וּמָשׁוּךְ כְּלַפֵּי הַדָּרוֹם. בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ - עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת הָיוּ שָׁם: רוּם מַעֲלָה - חֲצִי אַמָּה, וְשֻׁלְחָהּ - אַמָּה. אַמָּה, אַמָּה, וְרוֹבֵד שָׁלֹשׁ, וְאַמָּה, אַמָּה, וְרוֹבֵד שָׁלֹשׁ. וְהָעֶלְיוֹנָה - אַמָּה, אַמָּה, וְרוֹבֵד אַרְבַּע. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָעֶלְיוֹנָה - אַמָּה, אַמָּה, וְרוֹבֵד חָמֵשׁ: ז. פִּתְחוֹ שֶׁל אוּלָם - גָּבְהוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה, וְרָחְבּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה, וְחָמֵשׁ מַלְתְּרָאוֹת שֶׁל מֵילֶת הָיוּ עַל גַּבָּיו. הַתַּחְתּוֹנָה עוֹדֶפֶת עַל הַפֶּתַח אַמָּה מִזֶּה וְאַמָּה מִזֶּה. שֶׁלְּמַעְלָה מִמֶּנָּה עוֹדֶפֶת עָלֶיהָ אַמָּה מִזֶּה וְאַמָּה מִזֶּה; נִמְצֵאת הָעֶלְיוֹנָה שְׁלֹשִׁים אַמָּה. וְנִדְבָּךְ שֶׁל אֲבָנִים הָיָה בֵּין כָּל אַחַת וְאַחַת: ח. וּכְלוֹנָסוֹת שֶׁל אֶרֶז הָיוּ קְבוּעִין מִפְּתָלוֹ שֶׁל הֵיכָל לְכָתְלוֹ שֶׁל אוּלָם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְעַט. וְשַׁרְשְׁרוֹת שֶׁל זָהָב הָיוּ קְבוּעוֹת בְּתִקְרַת הָאוּלָם, שֶׁבָּהֶן פִּרְחֵי כְהֻנָּה עוֹלִין וְרוֹאִין אֶת הָעֲטָרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (זְכַרְיָה ו,

יד): "וְהָעֲטָרֹת תִּהְיֶה לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה וּלְחֵן בֶּן צְפַנְיָה לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל ה'". גֶּפֶן שֶׁל זָהָב הָיְתָה עוֹמֶדֶת עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל, וּמִדְלָה עַל־גַּבֵּי כְּלוֹנָסוֹת. כָּל מִי שֶׁהוּא מִתְנַדֵּב עֲלֶה, אוֹ גַּרְגִּיר, אוֹ אֶשְׁכּוֹל - מֵבִיא וְתוֹלֶה בָּהּ. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק: מַעֲשֶׂה הָיָה, וְנִמְנוּ עָלֶיהָ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֹּהֲנִים:

מַסֶּכֶת מִדּוֹת פֶּרֶק ד

א. פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל - גָּבְהוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה וְרָחְבּוֹ עֶשֶׂר אַמּוֹת. וְאַרְבַּע דְּלָתוֹת הָיוּ לוֹ: שְׁתַּיִם בִּפְנִים, וּשְׁתַּיִם בַּחוּץ, שֶׁנֶּאֱמַר (יְחֶזְקֵאל מא, כג): "וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ". הַחִיצוֹנוֹת נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַפֶּתַח, לְכַסּוֹת עָבְיוֹ שֶׁל כֹּתֶל, וְהַפְּנִימִיּוֹת נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַבַּיִת לְכַסּוֹת אַחַר הַדְּלָתוֹת; שֶׁכָּל הַבַּיִת טוּחַ בְּזָהָב, חוּץ מֵאַחַר הַדְּלָתוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּתוֹךְ הַפֶּתַח הָיוּ עוֹמְדוֹת, וּכְמִין אִצְטְרְמִיטָה הָיוּ וְנִקְפָּלוֹת לַאֲחוֹרֵיהֶן, אֵלּוּ שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמֶחֱצָה, וְאֵלּוּ שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמֶחֱצָה, חֲצִי אַמָּה מִזּוּזָה מִכָּאן, וַחֲצִי אַמָּה מִזּוּזָה מִכָּאן, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, כד): "וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מוּסַבוֹת דְּלָתוֹת שְׁתַּיִם לְדֶלֶת אֶחָת וּשְׁתֵּי דְּלָתוֹת לָאַחֶרֶת": ב. וּשְׁנֵי פִשְׁפְּשִׁין הָיוּ לוֹ לְשַׁעַר הַגָּדוֹל: אֶחָד בַּצָּפוֹן, וְאֶחָד בַּדָּרוֹם. שֶׁבַּדָּרוֹם - לֹא נִכְנַס בּוֹ אָדָם מֵעוֹלָם, וְעָלָיו הוּא מִפָּרֵשׁ עַל־יְדֵי יְחֶזְקֵאל, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם מד, ב): "וַיֹּאמֶר אֵלַי ה' הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ לֹא יָבֹא בּוֹ כִּי ה' אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר". נָטַל אֶת הַמַּפְתֵּחַ, וּפָתַח אֶת הַפִּשְׁפֵּשׁ, וְנִכְנַס לְהַתָּא, וּמֵהַתָּא לַהֵיכָל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּתוֹךְ עָבְיוֹ שֶׁל כֹּתֶל הָיָה מְהַלֵּךְ, עַד שֶׁנִּמְצָא עוֹמֵד בֵּין שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים, וּפָתַח אֶת הַחִיצוֹנוֹת מִבִּפְנִים, וְאֶת הַפְּנִימִיּוֹת מִבַּחוּץ: ג. וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה תָּאִים הָיוּ שָׁם: חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בַּצָּפוֹן, חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בַּדָּרוֹם, וּשְׁמוֹנָה בַּמַּעֲרָב. שֶׁבַּצָּפוֹן וְשֶׁבַּדָּרוֹם - חֲמִשָּׁה עַל־גַּבֵּי חֲמִשָּׁה, וַחֲמִשָּׁה עַל־גַּבֵּיהֶם. וְשֶׁבַּמַּעֲרָב - שְׁלֹשָׁה עַל־גַּבֵּי שְׁלֹשָׁה, וּשְׁנַיִם עַל־גַּבֵּיהֶם. וּשְׁלֹשָׁה פְּתָחִים הָיוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד: אֶחָד לַתָּא מִן הַיָּמִין, וְאֶחָד לַתָּא מִן הַשְּׂמֹאל, וְאֶחָד לַתָּא שֶׁעַל גַּבָּיו. וּבְקֶרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית הָיוּ חֲמִשָּׁה פְּתָחִים, אֶחָד לַתָּא מִן הַיָּמִין, וְאֶחָד לַתָּא שֶׁעַל גַּבָּיו, וְאֶחָד לַמִּסְבָּה, וְאֶחָד לַפִּשְׁפֵּשׁ, וְאֶחָד לַהֵיכָל: ד. הַתַּחְתּוֹנָה - חָמֵשׁ, וְרוֹבֵד שֵׁשׁ; וְהָאֶמְצָעִית - שֵׁשׁ, וְרוֹבֵד שֶׁבַע; וְהָעֶלְיוֹנָה - שֶׁבַע, שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים־א ו, ו): "הַיְצִיעַ הַתַּחְתֹּנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ, וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ, וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ": ה. וּמִסְבָּה הָיְתָה עוֹלָה, מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית לְקֶרֶן צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, שֶׁבָּהּ הָיוּ עוֹלִים לְגַגּוֹת הַתָּאִים. הָיָה עוֹלֶה בַּמִּסְבָּה וּפָנָיו לַמַּעֲרָב. הֹלֵךְ עַל כָּל פְּנֵי הַצָּפוֹן, עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַמַּעֲרָב. הִגִּיעַ לַמַּעֲרָב, וְהָפַךְ פָּנָיו לַדָּרוֹם, הֹלֵךְ כָּל פְּנֵי מַעֲרָב,

עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַדָּרוֹם. הִגִּיעַ לַדָּרוֹם, וְהָפַךְ פָּנָיו לַמִּזְרָח, הָיָה מְהַלֵּךְ בַּדָּרוֹם, עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְפִתְחָהּ שֶׁל עֲלִיָּה, שֶׁפִּתְחָהּ שֶׁל עֲלִיָּה פָּתוּחַ לַדָּרוֹם. וּבְפִתְחָהּ שֶׁל עֲלִיָּה הָיוּ שְׁנֵי כְּלוֹנָסוֹת שֶׁל אֶרֶז, שֶׁבָּהֶן הָיוּ עוֹלִים לְגַגָּהּ שֶׁל עֲלִיָּה. וְרָאשֵׁי פִּסְפָּסִין מַבְדִּילִים בָּעֲלִיָּה בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְבֵין קֹדֶשׁ־הַקָּדָשִׁים. וְלוּלִין הָיוּ פְּתוּחִין בָּעֲלִיָּה לְבֵית קֹדֶשׁ־הַקָּדָשִׁים, שֶׁבָּהֶן הָיוּ מְשַׁלְשְׁלִין אֶת הָאוּמָנִים בְּתֵבוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָזוּנוּ עֵינֵיהֶן מִבֵּית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים: ו. וְהַהֵיכָל - מֵאָה עַל מֵאָה, עַל רוֹם מֵאָה: הָאֻטָּם שֵׁשׁ אַמּוֹת, וְגָבְהוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה, אַמָּה כִּיּוֹר, וְאַמָּתַיִם בֵּית דִּלְפָּה, וְאַמָּה תִּקְרָה, וְאַמָּה מַעֲזִיבָה, וְגֹבַהּ שֶׁל עֲלִיָּה אַרְבָּעִים אַמָּה, וְאַמָּה כִּיּוֹר, וְאַמָּתַיִם בֵּית דִּלְפָּה, וְאַמָּה תִּקְרָה, וְאַמָּה מַעֲזִיבָה, וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מַעֲקֶה, וְאַמָּה כֶּלֶא עוֹרֵב, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא הָיָה כֶּלֶא עוֹרֵב עוֹלֶה מִן הַמִּדָּה, אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת הָיָה מַעֲקֶה: ז. מֵהַמִּזְרָח לַמַּעֲרָב - מֵאָה אַמָּה: כֹּתֶל הָאוּלָם חָמֵשׁ, וְהָאוּלָם אַחַת עֶשְׂרֵה, כֹּתֶל הַהֵיכָל שֵׁשׁ, וְתוֹכוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה, אַמָּה טְרַקְסִין, וְעֶשְׂרִים אַמָּה בֵּית קֹדֶשׁ־הַקָּדָשִׁים, כֹּתֶל הַהֵיכָל שֵׁשׁ, וְהַתָּא שֵׁשׁ, וְכֹתֶל הַתָּא חָמֵשׁ. מִן הַצָּפוֹן לַדָּרוֹם - שִׁבְעִים אַמָּה: כֹּתֶל הַמִּסְבָּה חָמֵשׁ, וְהַמִּסְבָּה שָׁלֹשׁ, כֹּתֶל הַתָּא חָמֵשׁ, וְהַתָּא שֵׁשׁ, כֹּתֶל הַהֵיכָל שֵׁשׁ, וְתוֹכוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה, כֹּתֶל הַהֵיכָל שֵׁשׁ, וְהַתָּא שֵׁשׁ, וְכֹתֶל הַתָּא חָמֵשׁ, וּבֵית הוֹרַדַת הַמַּיִם שָׁלֹשׁ אַמּוֹת, וְהַכֹּתֶל חָמֵשׁ אַמּוֹת. הָאוּלָם עוֹדֵף עָלָיו - חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה מִן הַצָּפוֹן, וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִן הַדָּרוֹם, וְהוּא הָיָה נִקְרָא: 'בֵּית הַחֲלִיפוֹת', שֶׁשָּׁם גּוֹנְזִים אֶת הַסַּפִּינִים. וְהַהֵיכָל צַר מֵאַחֲרָיו, וְרָחָב מִלְּפָנָיו, וְדוֹמֶה לָאֲרִי, שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָהוּ כט, א): "הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָּוִד", מָה הָאֲרִי צַר מֵאַחֲרָיו וְרָחָב מִלְּפָנָיו - אַף הַהֵיכָל צַר מֵאַחֲרָיו וְרָחָב מִלְּפָנָיו:

מַסֶּכֶת מִדּוֹת פֶּרֶק ה

א. כָּל הָעֲזָרָה הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה וּשְׁמוֹנִים, וָשֶׁבַע עַל רֹחַב מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ. מִן הַמִּזְרָח לַמַּעֲרָב - מֵאָה וּשְׁמוֹנִים וָשֶׁבַע: מְקוֹם דְּרִיסַת יִשְׂרָאֵל אַחַת עֶשְׂרֵה אַמָּה, מְקוֹם דְּרִיסַת הַכֹּהֲנִים אַחַת עֶשְׂרֵה אַמָּה, הַמִּזְבֵּחַ שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה, הַהֵיכָל מֵאָה אַמָּה, וְאַחַת עֶשְׂרֵה אַמָּה לַאֲחוֹרֵי בֵּית הַכַּפֹּרֶת: ב. מִן הַצָּפוֹן לַדָּרוֹם - מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ: הַכֶּבֶשׁ וְהַמִּזְבֵּחַ שִׁשִּׁים וּשְׁתַּיִם, מִן הַמִּזְבֵּחַ לַטַּבָּעוֹת שְׁמוֹנָה אַמּוֹת, מְקוֹם הַטַּבָּעוֹת עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע, מִן הַטַּבָּעוֹת לַשֻּׁלְחָנוֹת אַרְבַּע, מִן הַשֻּׁלְחָנוֹת וְלַנְּסָכִין אַרְבַּע, מִן הַנְּסָכִין לְכֹתֶל הָעֲזָרָה שְׁמוֹנָה אַמּוֹת, וְהַמּוֹתָר בֵּין הַכֶּבֶשׁ לַכֹּתֶל וּמְקוֹם הַנְּסָכִין: ג. שֵׁשׁ לִשְׁכוֹת הָיוּ בָּעֲזָרָה: שָׁלֹשׁ בַּצָּפוֹן, וְשָׁלֹשׁ בַּדָּרוֹם. שֶׁבַּדָּרוֹם: לִשְׁכַּת הַמֶּלַח, לִשְׁכַּת הַפַּרְוָה, לִשְׁכַּת הַמְּדִיחִים. לִשְׁכַּת הַמֶּלַח

- שָׁם הָיוּ נוֹתְנִין מֶלַח לַקָּרְבָּן. לִשְׁפַת הַפַּרְוָה - שָׁם הָיוּ מוֹלְחִין עוֹרוֹת קָדָשִׁים, וְעַל גַּגָּהּ הָיָה בֵּית הַטְּבִילָה לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים. לִשְׁכַּת הַמְּדִיחִין - שֶׁשָּׁם הָיוּ מְדִיחִין קִרְבֵי הַקָּדָשִׁים. וּמִשָּׁם מְסִבָּה עוֹלָה לְגַג בֵּית הַפַּרְוָה: ד. שֶׁבַּצָּפוֹן: לִשְׁכַּת הָעֵץ, לִשְׁכַּת הַגּוֹלָה, לִשְׁכַּת הַגָּזִית. לִשְׁכַּת הָעֵץ - אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב: שָׁכַחְתִּי מֶה הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת, אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: לִשְׁכַּת כֹּהֵן גָּדוֹל, וְהִיא הָיְתָה אֲחוֹרֵי שְׁתֵּיהֶן, וְגַג שְׁלָשְׁתָּן שָׁוֶה. לִשְׁכַּת הַגּוֹלָה - שָׁם הָיָה בּוֹר קָבוּעַ, וְהַגַּלְגַּל נָתוּן עָלָיו, וּמִשָּׁם מַסְפִּיקִים מַיִם לְכָל הָעֲזָרָה. לִשְׁכַּת הַגָּזִית - שָׁם הָיְתָה סַנְהֶדְרֵי גְּדוֹלָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל יוֹשֶׁבֶת וְדָנָה אֶת הַכְּהֻנָּה, וְכֹהֵן שֶׁנִּמְצָא בּוֹ פְּסוּל - לוֹבֵשׁ שְׁחוֹרִים וּמִתְעַטֵּף שְׁחוֹרִים, וְיוֹצֵא וְהוֹלֵךְ לוֹ. וְשֶׁלֹּא נִמְצָא בּוֹ פְּסוּל - לוֹבֵשׁ לְבָנִים וּמִתְעַטֵּף לְבָנִים, נִכְנָס וּמְשַׁמֵּשׁ עִם אֶחָיו הַכֹּהֲנִים. וְיוֹם־טוֹב הָיוּ עוֹשִׂים, שֶׁלֹּא נִמְצָא פְּסוּל בְּזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וְכָךְ הָיוּ אוֹמְרִים: 'בָּרוּךְ הַמָּקוֹם בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלֹּא נִמְצָא פְּסוּל בְּזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן. וּבָרוּךְ הוּא, שֶׁבָּחַר בְּאַהֲרֹן וּבְבָנָיו לַעֲמֹד לְשָׁרֵת לִפְנֵי ה' בְּבֵית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים':

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מִדּוֹת

מַסֶּכֶת קִנִּים פֶּרֶק א

א. חַטַּאת־הָעוֹף נַעֲשֵׂית לְמַטָּה, וְחַטַּאת בְּהֵמָה לְמַעְלָה. עוֹלַת־הָעוֹף נַעֲשֵׂית לְמַעְלָה, וְעוֹלַת הַבְּהֵמָה לְמַטָּה. אִם שִׁנָּה בָּזֶה וּבָזֶה - פָּסוּל. סֵדֶר קִנִּים כָּךְ הוּא: הַחוֹבָה - אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה; בִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת - כֻּלָּן עוֹלוֹת. אֵיזֶהוּ נֶדֶר? הָאוֹמֵר: 'הֲרֵי עָלַי עוֹלָה'. וְאֵיזֶהוּ נְדָבָה? הָאוֹמֵר: 'הֲרֵי זוֹ עוֹלָה'. מַה בֵּין נְדָרִים לִנְדָבוֹת? אֶלָּא שֶׁהַנְּדָרִים: מֵתוּ אוֹ נִגְנְבוּ - חַיָּבִים בְּאַחֲרָיוּתָם; וּנְדָבוֹת: מֵתוּ אוֹ נִגְנְבוּ - אֵין חַיָּבִים בְּאַחֲרָיוּתָן: ב. חַטַּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּעוֹלָה, וְעוֹלָה בְּחַטָּאת, אֲפִלּוּ אֶחָד בְּרִבּוֹא - יָמוּתוּ כֻלָּם. חַטַּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה - אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא כְּמִנְיַן חַטָּאוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. וְכֵן עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה - אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא כְּמִנְיַן עוֹלוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. בֵּין שֶׁהַחוֹבָה מְרֻבָּה וְהַנְּדָבָה מֻעֶטֶת, בֵּין שֶׁהַנְּדָבָה מְרֻבָּה וְהַחוֹבָה מֻעֶטֶת, בֵּין שֶׁשְּׁתֵּיהֶן שָׁוּוֹת: ג. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּחוֹבָה וּבִנְדָבָה; אֲבָל בְּחוֹבָה שֶׁנִּתְעָרְבָה זוֹ בָּזוֹ, אַחַת לָזוֹ וְאַחַת לָזוֹ, שְׁתַּיִם לָזוֹ וּשְׁתַּיִם לָזוֹ, שָׁלֹשׁ לָזוֹ וְשָׁלֹשׁ לָזוֹ - מֻחֱזָה כָּשֵׁר וּמֻחֱזָה פָּסוּל. אַחַת לָזוֹ וּשְׁתַּיִם לָזוֹ, וְשָׁלֹשׁ לָזוֹ, וְעָשָׂר לָזוֹ, וּמֵאָה לָזוֹ - הַמַּעַט כָּשֵׁר, בֵּין מִשֵּׁם אֶחָד, בֵּין מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת, בֵּין מֵאִשָּׁה אַחַת, בֵּין מִשְּׁתֵּי נָשִׁים: ד. כֵּיצַד מִשֵּׁם אֶחָד? לֵדָה וְלֵדָה, זִיבָה וְזִיבָה - מִשֵּׁם אֶחָד. מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת? לֵדָה וְזִיבָה. כֵּיצַד שְׁתֵּי נָשִׁים? עַל זוֹ לֵדָה וְעַל זוֹ לֵדָה, עַל זוֹ זִיבָה וְעַל זוֹ זִיבָה - מִשֵּׁם אֶחָד. מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת? עַל זוֹ לֵדָה וְעַל זוֹ זִיבָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלָּקְחוּ קִנֵּיהֶן בְּעֵרוּב, אוֹ שֶׁנָּתְנוּ דְּמֵי קִנֵּיהֶן לַכֹּהֵן

- לְאֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה כֹּהֵן יַקְרִיב חַטָּאת, וּלְאֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה כֹּהֵן יַקְרִיב עוֹלָה, בֵּין מִשֵּׁם אֶחָד, בֵּין מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת:

מַסֶּכֶת קִנִּים פֶּרֶק ב

א. קֵן סְתוּמָה שֶׁפָּרַח מִמֶּנָּה גּוֹזָל לָאֲוִיר, אוֹ שֶׁפָּרַח בֵּין הַמָּתוֹת, אוֹ שֶׁמֵּת אֶחָד מֵהֶן - יִקַּח זוּג לַשֵּׁנִי. פָּרַח לְבֵין הַקְּרֵבוֹת - פָּסוּל וּפוֹסֵל אֶחָד כְּנֶגְדּוֹ; שֶׁהַגּוֹזָל הַפּוֹרֵחַ, פָּסוּל וּפוֹסֵל אֶחָד כְּנֶגְדּוֹ: ב. כֵּיצַד? שְׁתֵּי נָשִׁים: לָזוֹ שְׁתֵּי קִנִּים וְלָזוֹ שְׁתֵּי קִנִּים, פָּרַח מִזּוֹ לָזוֹ - פּוֹסֵל אֶחָד בַּהֲלִיכָתוֹ. חָזַר - פּוֹסֵל אֶחָד בַּחֲזִירָתוֹ. פָּרַח וְחָזַר, פָּרַח וְחָזַר - לֹא הִפְסִיד כְּלוּם, שֶׁאֲפִלּוּ הֵן מְעֹרָבוֹת, אֵין פָּחוֹת מִשְּׁתַּיִם: ג. לָזוֹ אַחַת, לָזוֹ שְׁתַּיִם, לָזוֹ שָׁלֹשׁ, לָזוֹ אַרְבַּע, לָזוֹ חָמֵשׁ, לָזוֹ שֵׁשׁ, לָזוֹ שֶׁבַע: פָּרַח מִן הָרִאשׁוֹנָה לַשְּׁנִיָּה, לַשְּׁלִישִׁית, לָרְבִיעִית, לַחֲמִישִׁית, לַשִּׁישִׁית, לַשְּׁבִיעִית, חָזַר - פּוֹסֵל אֶחָד בַּהֲלִיכָתוֹ וְאֶחָד בַּחֲזִירָתוֹ. הָרִאשׁוֹנָה וְהַשְּׁנִיָּה - אֵין לָהֶם כְּלוּם, הַשְּׁלִישִׁית - יֵשׁ לָהּ אַחַת, הָרְבִיעִית - יֵשׁ לָהּ שְׁתַּיִם, הַחֲמִישִׁית - יֵשׁ לָהּ שָׁלֹשׁ, הַשִּׁישִׁית - יֵשׁ לָהּ אַרְבַּע, הַשְּׁבִיעִית - יֵשׁ לָהּ שֵׁשׁ. פָּרַח וְחָזַר - פּוֹסֵל אֶחָד בַּהֲלִיכָתוֹ, וְאֶחָד בַּחֲזִירָתוֹ; הַשְּׁלִישִׁית וְהָרְבִיעִית - אֵין לָהֶם כְּלוּם, הַחֲמִישִׁית - יֵשׁ לָהּ אַחַת, הַשִּׁשִׁית - יֵשׁ לָהּ שְׁתַּיִם, הַשְּׁבִיעִית - יֵשׁ לָהּ חָמֵשׁ. פָּרַח וְחָזַר - פּוֹסֵל אֶחָד בַּהֲלִיכָתוֹ, וְאֶחָד בַּחֲזִירָתוֹ; הַחֲמִישִׁית וְהַשִּׁשִׁית - אֵין לָהֶם כְּלוּם, הַשְּׁבִיעִית - יֵשׁ לָהּ אַרְבַּע. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: הַשְּׁבִיעִית לֹא הִפְסִידָה כְּלוּם. וְאִם פָּרַח מִבֵּין הַמָּתוֹת לְכֻלָּם - הֲרֵי כֻלָּם יְמוּתוּ: ד. קֵן סְתוּמָה וְקֵן מְפֹרֶשֶׁת: פָּרַח מִן הַסְּתוּמָה לַמְפֹרֶשֶׁת - יִקַּח זוּג לַשֵּׁנִי. חָזַר, אוֹ שֶׁפָּרַח מִן הַמְפֹרֶשֶׁת רִאשׁוֹן - הֲרֵי כֻלָּן יְמוּתוּ: ה. חַטָּאת מִכָּאן, וְעוֹלָה מִכָּאן, וּסְתוּמָה בָּאֶמְצַע: פָּרַח מִן הָאֶמְצַע לַצְּדָדִין, אֶחָד הֵלָךְ וְאֶחָד הֵלָךְ - לֹא הִפְסִיד כְּלוּם, אֶלָּא יֹאמַר: 'זֶה שֶׁהָלַךְ אֵצֶל חַטָּאוֹת - חַטָּאת. וְזֶה שֶׁהָלַךְ אֵצֶל עוֹלוֹת - עוֹלָה'. חָזַר לָאֶמְצַע - הָאֶמְצָעִיִּים יְמוּתוּ, אֵלּוּ יִקְרְבוּ חַטָּאוֹת, וְאֵלּוּ יִקְרְבוּ עוֹלוֹת. חָזַר מִן הָאֶמְצַע לַצְּדָדִין - הֲרֵי כֻלָּן יְמוּתוּ. אֵין מְבִיאִין תּוֹרִין כְּנֶגֶד בְּנֵי יוֹנָה, וְלֹא בְּנֵי יוֹנָה כְּנֶגֶד תּוֹרִין. כֵּיצַד? הָאִשָּׁה שֶׁהֵבִיאָה חַטָּאתָהּ תּוֹר, וְעוֹלָתָהּ בֶּן יוֹנָה - תִּכְפֹּל וְתָבִיא עוֹלָתָהּ תּוֹר. עוֹלָתָהּ תּוֹר, וְחַטָּאתָהּ בֶּן יוֹנָה - תִּכְפֹּל וְתָבִיא עוֹלָתָהּ בֶּן יוֹנָה. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: הוֹלְכִין אַחַר הָרִאשׁוֹן. הָאִשָּׁה שֶׁהֵבִיאָה חַטָּאתָהּ וָמֵתָה - יָבִיאוּ הַיּוֹרְשִׁין עוֹלָתָהּ; עוֹלָתָהּ וָמֵתָה - לֹא יָבִיאוּ הַיּוֹרְשִׁין חַטָּאתָהּ:

מַסֶּכֶת קִנִּים פֶּרֶק ג

א. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּכֹהֵן נִמְלָךְ. אֲבָל בְּכֹהֵן שֶׁאֵינוֹ נִמְלָךְ: אַחַת לָזוֹ וְאַחַת לָזוֹ, שְׁתַּיִם לָזוֹ וּשְׁתַּיִם לָזוֹ, שָׁלֹשׁ לָזוֹ וְשָׁלֹשׁ לָזוֹ, עָשָׂה כֻלָּן לְמַעְלָה - מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל; כֻּלָּן לְמַטָּן - מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל; חֲצָיָם לְמַעְלָה וְחֲצָיָם לְמַטָּה: אֶת שֶׁלְּמַעְלָה - מֻחֶצָּה

כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; וְאֵת שֶׁלְּמַטָּה - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל: ב. אַחַת לָזוֹ וּשְׁתַּיִם לָזוֹ, וְשָׁלֹשׁ לָזוֹ, וְעֶשֶׂר לָזוֹ, וּמֵאָה לָזוֹ: עָשָׂה כֻּלָּן לְמַעְלָה - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; כֻּלָּן לְמַטָּן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; חֶצְיָן לְמַעְלָן וְחֶצְיָן לְמַטָּן - הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר. זֶה הַכְּלָל: כָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה יָכוֹל לַחֲלֹק אֶת הַקִּנִּין וְלֹא יְהוּ מִשֶּׁל אִשָּׁה אַחַת, בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל. כָּל מָקוֹם שֶׁאֵין אַתָּה יָכוֹל לַחֲלֹק אֶת הַקִּנִּין, עַד שֶׁיִּהוּ מִשֶּׁל אִשָּׁה אַחַת, בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן - הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר: ג. חַטָּאת לָזוֹ וְעוֹלָה לָזוֹ: עָשָׂה כֻּלָּן לְמַעְלָן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; כֻּלָּן לְמַטָּן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; חֶצְיָן לְמַעְלָן וְחֶצְיָן לְמַטָּן - שֶׁתִּיהֶן פְּסוּל, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר: חַטָּאת קְרֵבָה לְמַעְלָן וְעוֹלָה לְמַטָּן: ד. חַטָּאת וְעוֹלָה וּסְתוּמָה וּמְפֹרֶשֶׁת: עָשָׂה כֻּלָּן לְמַעְלָן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; כֻּלָּן לְמַטָּן - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; חֶצְיָן לְמַעְלָן וְחֶצְיָן לְמַטָּן - אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא סְתוּמָה, וְהִיא מִתְחַלֶּקֶת בֵּינֵיהֶן: ה. חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה - אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן חַטָּאת שֶׁבַּחוֹבָה. חוֹבָה שְׁנַיִם בְּחַטָּאת - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל; וְחַטָּאת שְׁנַיִם בְּחוֹבָה - הַמִּנְיָן שֶׁבַּחוֹבָה כָּשֵׁר. וְכֵן עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה - אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן עוֹלוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. חוֹבָה שְׁנַיִם בְּעוֹלָה - מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל. עוֹלָה שְׁנַיִם בְּחוֹבָה - הַמִּנְיָן שֶׁבַּחוֹבָה כָּשֵׁר: ו. הָאִשָּׁה שֶׁאָמְרָה: 'הֲרֵי עָלַי קֵן כְּשֶׁאֵלֵד זָכָר', יָלְדָה זָכָר - מְבִיאָה שְׁתֵּי קִנִּים, אַחַת לִנְדָרָהּ וְאַחַת לְחוֹבָתָהּ. נִתְּנָתַם לַכֹּהֵן, וְהַכֹּהֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת מִלְמַעְלָן וְאַחַת מִלְמַטָּן; לֹא עָשָׂה כֵּן, אֶלָּא עָשָׂה שְׁתַּיִם לְמַעְלָן וּשְׁתַּיִם לְמַטָּן וְלֹא נִמְלַךְ - צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד פְּרִידָה אַחַת וְיַקְרִיבֶנָּה לְמַעְלָן; מִמִּין אֶחָד. מִשְּׁנֵי מִינִין - תָּבִיא שְׁתַּיִם. פֵּרְשָׁה נִדְרָהּ - צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת; מִמִּין אֶחָד. מִשְּׁנֵי מִינִין - תָּבִיא אַרְבַּע. קָבְעָה נִדְרָהּ - צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד חָמֵשׁ פְּרִידוֹת; מִמִּין אֶחָד. מִשְּׁנֵי מִינִין - תָּבִיא שֵׁשׁ. נִתְּנָתַם לַכֹּהֵן, וְאֵין יָדוּעַ מַה נִּתְּנָה, הָלַךְ הַכֹּהֵן וְעָשָׂה וְאֵין יָדוּעַ מָה עָשָׂה - צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד אַרְבַּע פְּרִידוֹת לִנְדָרָהּ, וּשְׁתַּיִם לְחוֹבָתָהּ, וְחַטָּאת אַחַת. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: שְׁתֵּי חַטָּאוֹת. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: זֶה הוּא שֶׁאָמְרוּ: כְּשֶׁהוּא חַי קוֹלוֹ אֶחָד, וּכְשֶׁהוּא מֵת קוֹלוֹ שִׁבְעָה. כֵּיצַד קוֹלוֹ שִׁבְעָה? שְׁתֵּי קַרְנָיו - שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת; שְׁתֵּי שׁוֹקָיו - שְׁנֵי חֲלִילִין; עוֹרוֹ לְתוֹף; מֵעָיו לִנְבָלִים; בְּנֵי מֵעָיו לְכִנּוֹרוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אַף צַמְּרוֹ לְתִכֶּלֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: זְקֵנֵי עַם־הָאָרֶץ, כָּל זְמַן שֶׁמַּזְקִינִין - דַּעְתָּן מִטָּרֶפֶת עֲלֵיהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (איוב יב, כ): "מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח". אֲבָל זְקֵנֵי תוֹרָה אֵינָן כֵּן, אֶלָּא כָּל זְמַן שֶׁמַּזְקִינִין - דַּעְתָּן מִתְיַשֶּׁבֶת עֲלֵיהֶן,

שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, יב): "בִּישִׁישִׁים
חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה":
נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת קִנִּים
וְכֻלְּהוּ מַסְכַּיְתָא דְּסֵדֶר קָדָשִׁים

כְּגוֹן אֱלִיָּהוּ בְּבֵי קְבְרֵי דְּאַשְׁכְּחוּהוּ רַבָּנָן וְשָׁאֲלוּ לֵיהּ וְלָאו כֹּהֵן הוּא מֹר, אָמַר לוֹן צַדִּיקָיָא לָא מְסָאֲבֵי בְּמִיתָתְהוֹן, כְּמָה דְּתָנֵינָן בְּיוֹם שֵׁמֶת רִבִּי בָּטְלָה כְהוּנָה, כְּלוֹמַר דְּאִתְעַסְקוּ בֵּיהּ) דְּלָא שָׁרָא עֲלַיְיהוּ רוּחַ מְסָאֲבָא. יַעֲקֹב אִילָנָא דְּחַיֵּי הַוָּה, אַמַּאי דְּחֵיל דְּהָא [יֵצֶר הָרָע] לָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלוֹי. וְעוֹד דְּהָא כְתִיב וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וגו׳, אַמַּאי הַוָּה דְּחֵיל. וְתוּ דְּהָא כְתִיב וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים, אִי מַשְׁרַיְין קַדִּישִׁין הַווּ עִמֵּיהּ אַמַּאי הַוָּה דְּחֵיל. אֶלָּא כְּלָא יָאוֹת הַוָּה, וְיַעֲקֹב לָא הַוָּה בָּעֵי לְמִסְמַךְ עַל נִיסָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּחָשִׁיב דְּלָאו אִיהוּ כְּדַאי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַעֲבִיד לֵיהּ נִיסָּא, מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּלָא פְּלַח לַאֲבוֹי וּלְאִמֵּיהּ כְּדְקָא יָאוֹת וְלָא אִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְיתָא וְנָטַל תְּרֵי אַחְיוֹת וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּא אִתְּמַר, וְעִם כָּל דָּא בָּעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמִדְחַל תָּדִיר וּלְצַלָּאָה קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּצִלּוֹתָא דְּכְתִיב אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד (וּלְמִדְחַל תָּדִיר קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) וְהָא אוֹקְמוּהָ. תָּא חֲזֵי צְלוֹתָא דַּאֲבָהָן קַיְימוּ עָלְמָא, וְכָל בְּנֵי עָלְמָא עֲלַיְיהוּ קַיְימֵי וְסָמְכִין, לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין, לָא אִתְנְשֵׁי זְכוּתָא דַּאֲבָהָן, בְּגִין דְּזְכוּתָא דַּאֲבָהָן אִיהוּ קְיוּמָא דְּעִילָּא וְתַתָּא, וְקְיוּמָא דְּיַעֲקֹב אִיהוּ קְיוּמָא שְׁלִים יַתִּיר מִכֻּלְהוּ, וּבְגִין כָּךְ בְּשַׁעְתָּא דְּעָאקוּ לִבְנוֹי דְּיַעֲקֹב, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי קַמֵּיהּ דְּיוֹקְנָא דְּיַעֲקֹב וְחַייֵס עַל עָלְמָא כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹ״ב בּוֹא״ו, אַמַּאי בּוֹא״ו, בְּגִין דְּאִיהוּ דְּיוֹקְנָא דְּיַעֲקֹב מַמָּשׁ. תָּא חֲזֵי כָּל מַאן דְּחָמֵי לֵיהּ לְיַעֲקֹב כְּמַאן דְּאִסְתַּכַּל בְּאִסְפַּקְלַרְיָא דְּנַהֲרָא, וְהָא אִתְּמַר דְּשׁוּפְרֵיהּ דְּיַעֲקֹב כְּשׁוּפְרֵיהּ דְּאָדָם קַדְמָאָה. אֲמַר רִבִּי יִיסָּא אֲנָא שְׁמַעְנָא דְּכָל מַאן דְּאִסְתַּכַּל בְּחֶלְמֵיהּ וְחָמָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב

מְקַסְטָר בְּקוּסְפּוּי חַיִּין אִתּוֹסְפָּן לֵיהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר הָא אִתְּמַר דְּדָוִד מַלְכָּא עַד לָא הֲוָה, לָא הֲווֹ לֵיהּ חַיִּים כְּלָל, בַּר דְּאָדָם קַדְמָאָה יְהַב לֵיהּ שִׁבְעִין שְׁנִין מִדִּילֵיהּ, וְכָךְ הֲוָה קַיּוּמֵיהּ דְּדָוִד מַלְכָּא שַׁבְעִין שְׁנִין הֲווֹ. וְקַיּוּמָא דְּאָדָם קַדְמָאָה אֶלֶף שְׁנִין חַסַר שַׁבְעִין. אִשְׁתַּכָּחוּ בְּהַנֵּי אֶלֶף שְׁנִין קַדְמָאֵי אָדָם הָרִאשׁוֹן וְדָוִד מַלְכָּא. פְּתַח וַאֲמַר (תהלים כא) חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד. חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ, דָּא דָּוִד מַלְכָּא, דְּהָא כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גִּנְתָא דְעֵדֶן אַטְיֵל בֵּיהּ נִשְׁמָתָא דְּדָוִד מַלְכָּא, וְאִסְתַּכַּל בֵּיהּ וְחָמֵי דְּלֵית לֵיהּ חַיִּים מִדִּילֵיהּ כְּלוּם וְקַיְּימָא קַמֵּיהּ כָּל יוֹמָא, כֵּיוָן דְּבָרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן אֲמַר הָא וַדַּאי קַיּוּמֵיהּ, וּמֵאָדָם קַדְמָאָה הֲווֹ שַׁבְעִין שְׁנִין דְּאִתְקַיַּים דָּוִד מַלְכָּא בְּעַלְמָא. תּוּ אֲבָהָן שָׁבְקוּ לֵיהּ מֵחַיֵּיהוֹן כָּל חַד וְחַד, אַבְרָהָם שָׁבַק לֵיהּ, וְכֵן יַעֲקֹב וְיוֹסֵף. יִצְחָק לָא שָׁבַק לֵיהּ כְּלוּם, בְּגִין דְּדָוִד מַלְכָּא מִסְטָרֵיהּ קָא אָתָא. וַדַּאי אַבְרָהָם שָׁבַק לֵיהּ חָמֵשׁ שְׁנִין, דַּהֲוָה לֵיהּ לְאִתְקַיְּימָא מֵאָה וְתִמָנִין שְׁנִין, וְאִתְקַיַּים מֵאָה וְשַׁבְעִין וְחָמֵשׁ שְׁנִין, חַסְרִין חָמֵשׁ. יַעֲקֹב הֲוָה לֵיהּ לְאִתְקַיְּימָא בְּעַלְמָא כְּיוֹמֵי דְאַבְרָהָם, וְלָא אִתְקַיַּים [דף קסח ע"ב] אֶלָּא מֵאָה וְאַרְבָּעִין וְשֶׁבַע שְׁנִין, חַסְרִים תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִין. אִשְׁתַּכָּחוּ דְּאַבְרָהָם וְיַעֲקֹב שָׁבְקוּ לֵיהּ מֵחַיֵּיהוֹן תְּלָתִין וּתְלַת שְׁנִין. יוֹסֵף דְּאִתְקַיַּים מְאָה וְעֶשֶׂר שְׁנִין הֲוָה לֵיהּ לְאִתְקַיְּימָא מְאָה וְאַרְבָּעִין וְשֶׁבַע שְׁנִין כְּיוֹמֵי דְיַעֲקֹב, וְחָסֵר מִנְּהוֹן תְּלָתִין וְשֶׁבַע שְׁנִין. הָא שִׁבְעִין שְׁנִין דְּשָׁבְקוּ לֵיהּ לְדָוִד מַלְכָּא לְאִתְקַיְּימָא בְּהוֹן, וּבְהוֹ אִתְקַיַּים דָּוִד בְּכָל אִינּוּן שְׁנִין דְּשָׁבְקוּ לֵיהּ אֲבָהָן. וְאִי תֵּימָא יִצְחָק אַמַּאי לָא שָׁבַק לֵיהּ כְּלוּם כְּהַנֵּי, בְּגִין דְּאִיהוּ חֻשָּׁךְ וְדָוִד מִסִּטְרָא דְּחֻשָּׁךְ קָא אָתָא,

וּמַאן דְּאִיהוּ בְּחֹשֶׁךְ לֵית לֵיהּ נְהוֹרָא כְּלָל וְלֵית לֵיהּ חַיִּים, וּבְגִין כָּךְ לָא הֲווֹ לְדָוִד חַיִּים כְּלָל. אֲבָל אִלֵּין דַּהֲווֹ לְהוֹן נְהוֹרָא, נְהִירוּ לֵיהּ לְדָוִד מַלְכָּא, וּמִנַּיְהוּ אִצְטְרִיךְ לְאַנְהָרָא וּלְמֶהֱוֵי לֵיהּ חַיִּים, דְּהָא מִסְטְרָא דְּחֹשֶׁךְ לֵית לֵיהּ חַיִּים כְּלָל, וְעַל דָּא לָא אָתָא יִצְחָק בְּחוּשְׁבָּנָא. וְאִי תֵּימָא יוֹסֵף אַמַּאי יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ. אֶלָּא וַדַּאי יוֹסֵף בִּלְחוֹדוֹי, כְּכֻלְּהוּ בְּגִין דְּאִקְרֵי צַדִּיק, וְדָא הוּא דְּאַנְהִיר לְסִיהֲרָא יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ. וּבְגִין כָּךְ הַאי שָׁבַק לֵיהּ לְדָוִד מַלְכָּא יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ, חַיִּין דְּכְתִיב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. תָּא חֲזֵי יַעֲקֹב צְלוֹתֵיהּ אָגִין לֵיהּ מֵעֵשָׂו, בְּגִין דְּבָעָא לְסַלָּקָא זְכוּתֵיהּ לִבְנוֹי אֲבָתְרֵיהּ וְלָא לַאֲפָקָא לֵיהּ הַשְׁתָּא לְגַבֵּיהּ דְּעֵשָׂו. וְעַל דָּא צַלֵּי צְלוֹתֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלָא אִסְתְּמִיךְ עַל זְכוּתֵיהּ, לְשֵׁיזָבָא לֵיהּ בְּגִינֵיהּ:

וַיֹּאמֶר אִם יָבֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וַיַּחַץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת. אַמַּאי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת. בְּגִין דַּאֲמַר אִם יָבֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה. תָּא חֲזֵי שְׁכִינְתָּא לָא עַדְיָאת מֵאָהֳלָא וּמֵאָהֳלָא רָחֵל, אֲמַר יַעֲקֹב יְדַעְנָא דְּהָא נְטִירוּ לוֹן לְאִלֵּין מִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מָה עָבַד וַיָּשֶׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רִאשׁוֹנָה, אֲמַר אִם יַקְטִיל עֵשָׂו לְאִלֵּין יַקְטִיל, אֲבָל אִלֵּין לָא מִסְתַּפְּיָנָא מִנַּיְהוּ בְּגִין דִּשְׁכִינְתָּא עִמְּהוֹן, וְעַל דָּא וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה. כֵּיוָן דְּעָבִיד הַאי אַתְקִין צְלוֹתֵיהּ עֲלַיְיהוּ, מָה כְּתִיב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְיָ׳ הָאוֹמֵר

אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵטִיבָה עִמָּךְ. רִבִּי יוֹסֵי פָּתַח וַאֲמַר (תהלים קב) תְּפִלָּה לֶעָנִי כִּי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יי׳ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ בְּכַמָּה אֲתַר. אֶלָּא דָּוִד מַלְכָּא אֲמַר דָּא כַּד אִסְתַּכַּל וְחָמָא בְּמִלֵּי דְמִסְכְּנָא, וְאִסְתַּכַּל בֵּיהּ כַּד חַוָּה אָזֵיל וְעָרַק מִקַּמֵּי חָמוֹי אֲמַר דָּא, תְּפִלָּה לֶעָנִי, דָּא הוּא צְלוֹתָא דְּבָעֵי מִסְכְּנָא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא צְלוֹתָא דְּאַקְדִּימַת לְכָל צְלוֹתְהוֹן דְּעַלְמָא. כְּתִיב הָכָא תְּפִלָּה לֶעָנִי וּכְתִיב הָתָם (שם צ) תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אֶלָּא דָּא תְּפִלָּה שֶׁל יַד וְדָא תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, וְלֵית לְאַפְרָשָׁא בֵּין הַאי תְּפִלָּה לְעָנִי וּבֵין תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, וְתַרְוַוייהוּ שְׁקִילִין כְּחַד. וְעַל דָּא צְלוֹתָא דְעָנִי אַקְדִּימַת קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִכָּל צְלוֹתִין דְּעַלְמָא, בְּגִין דִּכְתִיב (שם כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וגו׳. תָּא חֲזֵי תְּפִלָּה לְעָנִי, דָּא תְּפִלָּה שֶׁל יַד, דְּעָנִי אִתְדַּבַּק בְּמִסְכְּנוּתֵיהּ, כְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ מִגַּרְמֵיהּ כְּלוּם. דָּבָר אַחֵר תְּפִלָּה דָּא מֹשֶׁה. לְעָנִי דָּא דָּוִד. כִּי יַעֲטֹף, כַּד אִתְכַּסְיָא סִיהֲרָא וְאִתְכַּסֵּי שִׁמְשָׁא מִינָהּ. וְלִפְנֵי יי׳ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ, בְּגִין לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדֵי שִׁמְשָׁא. תָּא חֲזֵי צְלוֹתָא דְכָל בְּנֵי נָשָׁא צְלוֹתָא. וּצְלוֹתָא דְמִסְכְּנָא אִיהִי צְלוֹתָא דְקָיְימָא קַמֵּיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתָבַר תַּרְעִין וּפָתְחִין וְעָאלַת לְאִתְקַבָּלָא קַמֵּיהּ הַדָּא הוּא דִכְתִיב (שמות כב) וְהָיָה כִּי יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי חַנּוּן אָנִי, וּכְתִיב שָׁמֹעַ אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ. וְלִפְנֵי יי׳ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ, כְּמַאן דְּמִתְרַעֵם עַל דִּינוֹי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר צְלוֹתְהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא חֲדָוָתָא לִכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל [דף קסט ע"א] לְאִתְעַטָּרָא קַמֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין כָּךְ חֲבִיבָא הִיא יַתִּיר קַמֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תָּאֵיב

לְצָלוּתְהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיךְ לוֹן, בְּגִין דְּיִדְעֵי לְרַצּוּיֵי לְמָארֵיהוֹן. מַה כְּתִיב בֵּיהּ בְּיַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יי׳ הָאוֹמֵר אֵלַי שׁוּב וגו׳, אִעַטָּר וְאִקְשַׁר קְשׁוּרָא בְּקִשּׁוּרָא חַד כְּדְקָא חָזֵי. אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם לִימִינָא, וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק לִשְׂמָאלָא. הָאוֹמֵר אֵלַי, הָכָא תָּלֵי מִלָּה לְאִתְעַטָּרָא לְאַתְרֵיהּ בֵּינַיְיהוּ. שׁוּב לְאַרְצֶךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃

קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים, אַמַּאי הַוָּה אִצְטְרִיךְ הַאי עִם הַאי. אֶלָּא אֲמַר יַעֲקֹב אַתְּ אַבְטַחְתְּ לִי לְאוֹטָבָא עִמִּי, וַאֲנָא יְדַעְנָא דְּכָל עוֹבָדָךְ כְּלְהוּ עַל תְּנַאי, הָא אֲנָא לֵית בִּי זְכוּתָא דְּהָא קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ, וְכָל מַה דַּעֲבַדְתְּ לִי עַד יוֹמָא לָאו בְּגִין זְכוּתָאי הַוָּה אֶלָּא בְּגִינָךְ הוּא דַּעֲבַדַת לִי, וְהַהוּא טִיבוּ וּקְשׁוֹט בְּגִינָךְ הַוָּה. דְּהָא כַּד עָבַרְנָא בְּקַדְמֵיתָא דַּהֲוֵינָא אָזֵיל מִקַּמֵּי דְּעֵשָׂו, יְחִידָאי עֲבַרְנָא לֵיהּ לְהַהוּא נַהֲרָא, וְאַנְתְּ עָבְדִית עִמִּי טִיבוּ וּקְשׁוֹט, וְהָא אֲנָא הַשְׁתָּא מַעֲבַר לֵיהּ בְּתְרֵי מַשְׁרְיַין אִינּוּן תְּרֵין מַשְׁרְיַין דְּפָלִיג. עַד הָכָא סִדּוּרָא דְּשִׁבְחָא דְּמָארֵיהּ, מִכָּאן וּלְהַלְאָה בָּעָא מַה דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ. לְאַחֲזָאָה לְכָל בְּנֵי עָלְמָא דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְסַדְּרָא שִׁבְחָא דְּמָארֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא וּלְבָתַר יְבָעֵי בָּעוּתֵיהּ, דְּהָכִי עַבַד יַעֲקֹב, בְּקַדְמֵיתָא סַדַּר שִׁבְחָא דְּמָרֵיהּ, וּלְבָתַר דְּסַדַּר שִׁבְחָא אֲמַר בָּעוּתֵיהּ דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב׃

הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יְרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים. מִכָּאן מַאן דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ דְּבָעֵי לְפָרְשָׁא מִלּוֹי כְּדְקָא יָאוֹת. הַצִּילֵנִי נָא, וְאִי תֵּימָא

דְּהָא שֵׁזַבְתְּ לִי מִלָּךְ. מִיַּד אָחִי. וְאִי תֵּימָא קְרִיבִין אוֹחָרָנִין סְתָם אַחִין אִקְרוֹן. מִיַּד עֵשָׂו. מַאי טַעֲמָא, בְּגִין לְפָרְשָׁא מִלָּה כְּדְקָא יָאוֹת. וְאִי תֵּימָא אֲנָא אַמַּאי אִצְטְרִיךְ, כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבֹא וְהִכַּנִי. בְּגִין לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא מִלָּה לְעֵילָּא וּלְפָרְשָׁא לָהּ כְּדְקָא יָאוֹת, וְלָא יַסְתִּים מִלָּה:

וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וגו׳. וַאֲתָה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב, מַאי וַאֲתָה. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (נחמיה ט) וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, אוֹף הָכָא וְאַתָּה אָמַרְתָּ. תָּא חֲזֵי דָּוִד מַלְכָּא אָמַר (תהלים יט) יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, אִלֵּין מִלִּין דְּאִתְפָּרְשָׁן. וְהֶגְיוֹן לִבִּי, אִלֵּין מִלִּין דְּסִתִּימָן דְּלָא יָכֵיל בַּר נָשׁ לְפָרְשָׁא לוֹן בְּפוּמֵיהּ, דָּא הוּא הֶגְיוֹן דְּאִיהוּ בִּלְבָּא דְּלָא יָכֵיל לְאִתְפָּרְשָׁא. וְעַל דָּא אִצְטְרִיךְ מִלָּה לְאִתְפָּרְשָׁא בְּפוּמָא, וּמִלָּה דְּתַלְיָא בִּלְבָּא, וְכֻלָּא רָזָא אִיהוּ, חַד לָקְבֵל דַּרְגָּא תַּתָּאָה, וְחַד לָקְבֵל דַּרְגָּא עִלָּאָה. מִלָּה דְּאִתְפָּרְשָׁא לָקְבֵל דַּרְגָּא תַּתָּאָה דְּאִצְטְרִיךְ לְאִתְפָּרְשָׁא. הַהוּא דְּתַלְיָא בִּלְבָּא אִיהוּ לָקְבֵל דַּרְגָּא פְּנִימָאָה יַתִּיר, וְכֻלָּא כַּחֲדָא אִיהוּ. וְעַל דָּא אָמַר יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ וגו׳. כְּגַוְונָא דָּא אָמַר יַעֲקֹב, בְּקַדְמֵיתָא פָּרֵישׁ מִלָּה כְּדְקָא יָאוֹת, וּלְבָתַר סְתִים מִלָּה דְּאִיהִי תַּלְיָא בְּהֶגְיוֹנָא דִּלְבָּא דְּלָא אִצְטְרִיךְ לְפָרְשָׁא דִּכְתִיב (בראשית לב) וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר מֵרֹב. הָכָא אִיהוּ מִלָּה דְּתַלְיָא בִּלְבָּא דְּלָא אִצְטְרִיךְ לְפָרְשָׁא. וְכֵן אִצְטְרִיךְ כְּדְקָאֲמָרָן, בְּגִין לְיַחֲדָא יְחוּדָא שְׁלִים כְּדְקָא יָאוֹת. זַכָּאִין אִינּוּן צַדִּיקַיָּא דְּיַדְעֵי לְסַדְּרָא שִׁבְחָא דְּמָארֵיהוֹן כְּדְקָא יָאוֹת וּלְמִבְעֵי בָּעוּתְהוֹן, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר. (ס״א כְּתִיב גַּם אֶת הַשֵּׁנִי גַּם

אֶת הַשְּׁלִישִׁי וגו', שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים גַּם, רֶמֶז לִשְׁלֹשָׁה גְּאוּלּוֹת עַל יְדֵי שְׁלֹשָׁה צַדִּיקִים מֹשֶׁה מָרְדְּכַי מָשִׁיחַ שֶׁעָתִיד לְגָאֳלֵנוּ בְּקָרוֹב):

וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וגו'. רִבִּי חִיָּיא פָּתַח וַאֲמַר (תהלים צא) לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהָלֶךָ, תָּא חֲזֵי כַּד בָּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלְמָא עַבַד בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא [דף קסט ע"ב] עֲבִידְתֵּיהּ דְּאִתְחֲזֵי לֵיהּ וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְאִתְּמַר, (ד"א ל"ג וְאִי תֵּימָא) בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה עַבַד נְהוֹרִין. וּכְדֵין אִתְבְּרֵי סִיהֲרָא חָסֵר, נְהוֹרָא דְּאַזְעִירַת גַּרְמָהּ, וּבְגִין דְּאִיהִי מְאֹרַת חָסֵר וא"ו, אִתְיְהִיב דּוּכְתָּא לְשַׁלְטָאָה כָּל רוּחִין וְשֵׁדִין וְעִלְעוּלִין וּמַזִּיקִין וְכָל רוּחֵי מְסָאֲבֵי כֻּלְּהוּ סָלְקִין וְשָׁאטִין בְּעָלְמָא לְאַסְטָאָה, וְאִתְּמַנּוּן בְּדוּכְתֵּי דְּאִתְחֲרִיבוּ, וּבְחַקְלִין תַּקִּיפִין, וּבְמַדְבְּרִין חֲרֵיבִין. וְכֻלְּהוּ מִסְּטְרֵי רוּחַ מְסָאֲבָא. וְהָא אִתְּמַר דְּהָא רוּחַ מְסָאֲבָא דַּאֲתָיָא מִנָּחָשׁ עַקִּימָאָה אִיהוּ רוּחַ מְסָאֲבָא מַמָּשׁ. וְאִיהוּ אִתְמְנָא בְּעָלְמָא לְאַסְטָאָה בַּר נָשׁ לְגַבֵּיהּ, וְעַל דָּא יֵצֶר הָרָע שַׁלִּיט בְּעָלְמָא וְאִיהוּ אִתְמַנֵּי לְגַבֵּייהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא וְאִשְׁתַּכַּח עִמְּהוֹן, וּבַעֲקִימוּ וּבְתִסְקוֹפִין אָתֵי לְגַבֵּייהוּ לְאַסְטָאָה לוֹן מֵאָרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאַסְטֵי לְאָדָם קַדְמָאָה וְגָרִים מוֹתָא לְכָל עָלְמָא הָכֵי נָמֵי אַסְטֵי לְהוֹ לִבְנֵי נָשָׁא וְגָרִים לוֹן לְאִסְתָּאֲבָא. וּמַאן דְּאָתֵי לְאִסְתָּאֲבָא אִיהוּ מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ הַהוּא רוּחַ מְסָאֲבָא וְאִתְדַּבֵּיק בַּהֲדֵיהּ, וְכַמָּה אִינּוּן דְּזִמִּינִין לְסָאֲבָא לֵיהּ וּמְסָאֲבִין לֵיהּ, וְאִיהוּ מְסָאֵב, וְסָאֲבִין לֵיהּ בְּהַאי עָלְמָא וּבְהַהוּא עָלְמָא וְהָא אִתְּמַר. וּבְשַׁעְתָּא דְּאָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה, הַהוּא רוּחַ מְסָאֲבָא אִתְכַּפְיָיא קַמֵּיהּ וְלָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלוֹי, וּכְדֵין

כְּתִיב (תהלים צא) לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהָלֶךָ.
אֲמַר רַבִּי (ס"א כְּדַאֲמַר) יוֹסֵי לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, דָּא
לִילִית, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהָלֶךָ, אִלֵּין שְׁאָר מַזִּיקִין, וְהָא
אוֹקְמוּהָ וְאִתְּמַר. רִבִּי אֶלְעָזָר אֲמַר הָא אֲמָרַן דְּלָא יִפּוֹק בַּר
נָשׁ יְחִידָאָה בְּלֵילְיָא, וְכָל שֶׁכֵּן, בְּזִמְנָא דְּסִיהֲרָא אִתְּבְּרִיאַת
וַהֲוָה חֲסֵרָה, וְאוֹקְמוּהָ דְּהָא כְּדֵין רוּחָא מְסָאֲבָא שָׁלְטָא,
וְדָא הוּא רוּחַ רָעָה, מַאן רָעָה, דָּא חִוְיָא בִּישָׁא. וְנֶגַע, דָּא
הוּא מַאן דְּרָכִיב עַל חִוְיָא. רָעָה וְנֶגַע כַּחֲדָא אינוּן. וְאַף
עַל גַּב דְּתָנִינָן דְּנֶגַע אִלֵּין נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם דִּנְפָקוּ מֵאָדָם,
דְּהָא כָּל אינוּן שְׁנִין דְּלָא קָרִיב אָדָם עִם אִתְּתֵיהּ רוּחֵי
מְסָאֲבֵי הֲווֹ קָא אַתְיָין וּמִתְחַמְּמָן מִנַּיהּ וְאוֹלִידָן מִנַּיהּ וְהַנֵּי
אִקְרוּן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם. וְהָא אִתְּמַר דְּכַד בַּר נָשׁ בְּחֶלְמֵיהּ
וְלָא שַׁלִּיט בְּגוּפֵיהּ וְגוּפָא אִשְׁתַּכַּח, רוּחַ מְסָאֲבָא אַתְיָא
וְשַׁרְיָא עֲלֵיהּ, וְאִית זִמְנִין דְּרוּחֵי נוּקְבִין מְסָאֲבִין אַתְיָין
וְקָרְבָן בַּהֲדֵיהּ וּמָשְׁכִין לֵיהּ בַּהֲדַיְיהוּ וּמִתְחַמְּמָן מִנַּיהּ וְאוֹלִידוּ
לְבָתַר רוּחִין וּמַזִּיקִין (נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם ס"א כְּגַוְונָא בְּנֵי נָשָׁא)
וּלְזִמְנִין אִתְחַזְיָין כְּחֵיזוּ בְּנֵי נָשָׁא בַּר דְּלֵית לוֹן שַׁעֲרֵי בְּרִישָׁא.
וּבְכֹלָּא אִית לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִסְתַּמְּרָא מִקַּמַּיְיהוּ בְּגִין דְּיֵהָךְ
בְּאָרְחֵי דְּאוֹרַיְתָא וְלָא יִסְתָּאַב בַּהֲדַיְיהוּ דְּהָא לֵית לָךְ מַאן
דְּנָאִים בְּלֵילְיָא בְּעַרְסֵיהּ דְּלָא טָעִים טַעְמָא דְּמוֹתָא וְנָפְקַת
נִשְׁמָתֵיהּ מִנַּיהּ, וְכֵיוָן דְּאִשְׁתָּאַר גּוּפָא בְּלָא נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא,
רוּחַ מְסָאֲבָא זַמִּין וְשַׁרְיָא עֲלֵיהּ וְאִסְתָּאַב, וְהָא אוֹקִימְנָא
מִלָּה דְּלֵית לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאַעְבָּרָא יְדוֹי עַל עֵינוֹי בְּצַפְרָא
בְּגִין דְּהָא רוּחָא מְסָאֲבָא שַׁרְיָא עֲלַיְיהוּ וכו' וְהָא אִתְּמַר.
תָּא חֲזֵי דְּהָא יַעֲקֹב אַף עַל גַּב דְּאִתְרְחִים קַמֵּיהּ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּאִשְׁתָּאַר בִּלְחוֹדוֹי רוּחָא אָחֳרָא הֲוָה זַמִּין

לְאִזְדַּוּוּגָא בַּהֲדֵיהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב בֵּיהּ בְּהַהוּא רָשָׁע דִּבְלִעָם, וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי, מַהוּ שֶׁפִי, יְחִידָאי. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר שְׁפִיפוֹן עֲלֵי אֹרַח, כְּהַאי חִוְיָא דְּאָזֵיל יְחִידָאי וְכָמִין עֲלֵי אָרְחִין וּשְׁבִילִין, הָכֵי נָמֵי בִּלְעָם הַוָּה אָזֵיל יְחִידָאי, מַאי טַעְמָא בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עֲלֵיהּ רוּחָא מְסָאֲבָא, דְּכָל מַאן דְּאָזֵיל יְחִידָאי בְּזִמְנִין יְדִיעָן אַפִּילּוּ בְּמָתָא בְּאַתְרִין יְדִיעָן מְשַׁיְּעַ עֲלֵיהּ רוּחָא מְסָאֲבָא. בְּגִין כָּךְ, בְּכָל זִמְנָא לָא יֵהָךְ בַּר נָשׁ יְחִידָאי בְּאָרְחָא וּבְמָתָא אֶלָּא בַּאֲתַר דִּבְנֵי נָשָׁא אָזְלִין וְתָבִין וּמִשְׁתַּכְחִין תַּמָּן, וְעַל דָּא לָא יֵהָךְ בַּר נָשׁ יְחִידָאי בְּלֵילְיָא הוֹאִיל וּבְנֵי נָשָׁא לָא מִשְׁתַּכְחֵי, וְהַיְינוּ טַעְמָא דְּלָא תָּלִין נִבְלָתוֹ. [דף קע ע"א] דְּלָא לְקַיְּמָא גּוּפָא מִיתָא בְּלָא רוּחָא עַל אַרְעָא בְּלֵילְיָא. בְּגִין כָּךְ הַהוּא רָשָׁע דִּבְלִעָם הַוָּה אָזֵיל יְחִידָאי כְּהַאי נָחָשׁ כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ:

וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ, מַאי וַיֵּאָבֵק. (גליון דְּאָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי מְלַמֵּד דְּסָלִיקוּ אָבָק בְּרַגְלֵיהוֹן עַד כּוּרְסֵי יְקָרָא, כְּתִיב הָכָא בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ וּכְתִיב (נחום א) אֲבַק רַגְלָיו, וְהַהוּא מַלְאָךְ שָׂרוֹ שֶׁל עֵשָׂו הַוָּה וְאִיהוּ סָמָאֵ"ל בְּגִין כַּךְ דִּינוּ הוּא שֶׁיַּעֲלֶה אָבָק דְּרַגְלָיו עַד כִּיסֵּא הַכָּבוֹד שֶׁהוּא מָקוֹם הַמִּשְׁפָּט). רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר מִן אָבָק. אָבָק טָפֵל לֶעָפָר, מַה בֵּין עָפָר לְאָבָק. דָּא אָבָק דְּאִשְׁתָּאַר מִן נוּרָא וְלָא עָבַד אִיבִּין (בְּעַלְמָא) לְעָלְמִין. עָפָר דְּכָל אִיבִּין נָפְקֵי מִנֵּיהּ וְאִיהוּ כְּלָלָא דְּלְעֵילָא וְתַתָּא. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אִי הָכֵי מַאי (ש"א ב) מֵקִים מֵעָפָר דָּל. אָמַר לֵיהּ כְּמַשְׁמָעוֹ, אֲבָל בְּהַאי גַּוְונָא מֵקִים מֵעָפָר דָּל, בְּגִין דְּלֵית לֵיהּ מִגַּרְמֵיהּ כְּלוּם, וּמֵהַהוּא עַפְרָא נָפַק דַּל דְּלֵית לֵיהּ כְּלוּם, וּמֵהַהוּא עָפָר כָּל

אִיבִּין וְכָל טִיבוּ דְעַלְמָא נָפְקֵי מִנֵּיהּ וּבֵיהּ אִתְעֲבִידוּ כָּל עוֹבָדִין דְעַלְמָא כְּמָה דִכְתִיב (קהלת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הֶעָפָר, וְתָנִינָן הַכֹּל הָיָה מִן הֶעָפָר וַאֲפִילּוּ גַּלְגַּל חַמָּה. אֲבָל אָבָק לָא עָבִיד פֵּירִין וְאִיבִּין (לְעֵלָּמָא) לְעָלְמִין, וּבְגִין כָּךְ וַיֵּאָבֵק אִישׁ, דְאַתְיָא בְּהַהוּא אָבָק וּרְכִיב עֲלֵיהּ בְּגִין לְקַטְרְגָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב. עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר, דְאִתְעֲבַר שׁוּלְטָנוּתֵיהּ וְאִתְחַלַּף, וְכָךְ הוּא לִזְמָנָא דְאָתֵי, בְּגִין דְגָלוּתָא הַשְׁתָּא כְּלֵילְיָא דַמְיָא, וְאִיהוּ לֵילְיָא, וְשָׁלְטָא הַהוּא אָבָק עַל יִשְׂרָאֵל וְאִינּוּן שְׁכִיבֵי לְעַפְרָא (אוֹחֲרָא), עַד דְיִסְתַּלַּק נְהוֹרָא וְיִתְנְהַר יְמָמָא, וּכְדֵין יִשְׁלְטוּן יִשְׂרָאֵל וּלְהוֹן יִתְיְהִיב מַלְכוּתָא דְאִינּוּן קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דניאל ז) וּמַלְכוּתָא וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִי מַלְכוּת תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא יְהִיבַת לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן:

וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחַךְ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי. רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח וַאֲמַר (שיר ו) מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ וְאִתְּמַר, אֲבָל מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה, אִלֵּין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל בִּזְמָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לוֹן וְיָפֵיק לוֹן מִן גָּלוּתָא, כְּדֵין יִפְּתַח לוֹן פִּתְחָא דִנְהוֹרָא (דְּהֵיא) דַּקִּיק זְעִיר, וּלְבָתַר פִּתְחָא אֲחָרִינָא דְאִיהוּ רַב מִינֵּיהּ, עַד דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִפְתַּח לוֹן תַּרְעִין עִלָּאִין פְּתִיחִין לְאַרְבַּע רוּחֵי עָלְמָא. וְכֵן כָּל מַה דְעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וּלְצַדַּיְקַיָּא דִי בְהוֹן, הָכִי כְּלְהוּ וְלָאו בִּזְמָנָא חָדָא. לְבַר נָשׁ דְאִתְיְהִיב בַּחֲשׁוֹכָא וְדִיוּרֵיהּ הֲוָה בַּחֲשׁוֹכָא תְּדִיר, כַּד יִבְעוֹן

לְאַנְהָרָא לֵיהּ, בַּעַיִן לְאִפְתְּחָא לֵיהּ נְהוֹרָא זְעִירְתָּא כְּעִינָא דְּמַחְטָא, וּלְבָתַר רַב מִנֵּיהּ, וּכְדֵין בְּכָל זִמְנָא עַד דִּינְהָרוּן לֵיהּ כָּל נְהוֹרָא כְּדְקָא יָאוֹת. כָּךְ אִינּוּן יִשְׂרָאֵל כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמות כג) מְעַט מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה וגו׳. וְכֵן לְמַאן דְּאָתֵי אַסְוָותָא לְאוֹ אִיהוּ בְּשַׁעֲתָא חָדָא אֶלָּא זְעֵיר זְעֵיר עַד דְּיִתְתַּקַּף. אֲבָל לְעֶשָׂו לָאוֹ הָכֵי אֶלָּא בְּזִמְנָא חָדָא נָהִיר לֵיהּ וְאִתְאֲבִיד מִנֵּיהּ זְעֵיר זְעֵיר (ולזמנא דאתי לאומות עובדי עבודה זרה (ישעיה מב) יי׳ כַּגִּבּוֹר יֵצֵא) עַד דְּיִתְתַּקְּפוּן יִשְׂרָאֵל וְיִשֵּׁיצוּן (וישבון) לֵיהּ מִכֹּלָּא מֵעַלְמָא דֵּין וּמֵעַלְמָא דְאָתֵי. וּבְגִין דְּנָהִיר בְּשַׁעֲתָא חָדָא הֲוָה לֵיהּ שֵׁצִיאוּ מִכֹּלָּא. אֲבָל יִשְׂרָאֵל נְהוֹרָא דִלְהוֹן זְעֵיר זְעֵיר עַד דְּיִתְתַּקְּפוּן וְיַנְהִיר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעָלְמִין. וּכְלָּא שָׁאֲלִי לוֹן וְאָמְרִי מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר, אִיהוּ קַדְרוּתָא דְצַפְרָא, וְדָא אִיהוּ נְהוֹרָא דְּקִיק. וּלְבָתַר יָפָה כַּלְּבָנָה, בְּגִין דְּסִיהֲרָא נְהוֹרָא דִילָהּ נָהִיר יַתִּיר מִשַּׁחַר. וּלְבָתַר בָּרָה כַּחַמָּה, בְּגִין דְּנְהוֹרִיהּ תַּקִּיף וְנָהִיר יַתִּיר מִסִּיהֲרָא. וּלְבָתַר אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת, תַּקִּיפָא בְּנְהוֹרָא תַּקִּיף כְּדְקָא יָאוֹת. תָּא חֲזֵי בְּעוֹד דְּאִתְחַשַּׁךְ יְמָמָא וְאִתְפַּסְיָא נְהוֹרָא וְאָתֵי צַפְרָא, יִתְנְהַר בְּקַדְמִיתָא זְעֵיר זְעֵיר עַד דְּיִתְרַבֵּי נְהוֹרָא כְּדְקָא יָאוֹת, דְּהָא כֵּיוָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר לְאַנְהָרָא לָהּ לִכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, יִתְנְהִיר בְּקַדְמִיתָא כְּמוֹ שָׁחַר דְּאִיהִי אוּכְמָא, וּלְבָתַר יָפָה כַּלְּבָנָה, וּלְבָתַר בָּרָה כַּחַמָּה. וּלְבָתַר אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת כְּמָה דְאִתְּמַר. [דף קע ע"ב] וְתָא חֲזֵי כֵּיוָן דְּאִסְתַּלִּיק צַפְרָא [לְאַנְהָרָא], דְּהָא לָא כְּתִיב כִּי בָא הַשַּׁחַר אֶלָּא כִּי עָלָה, דְּהָא בְּזִמְנָא כִּי בָא הַשַּׁחַר כְּדֵין אִתְתַּקַּף הַהוּא מְמַנָּא וְאַכְּיֵישׁ לֵיהּ לְיַעֲקֹב, בְּגִין דְּהַהוּא מְמַנָּא אַכְּיֵישׁ לְיַעֲקֹב לְמֵיהַב תְּקִיפוּ לְאִתְתַּקָּפָא לְעֵשָׂו. וְכַד סָלֵיק

הַהוּא אוּכְמָא דְּשָׁחַר וְאִתְחֲזִי אָתָא נְהוֹרָא וְאִתְתַּקַּף יַעֲקֹב, דְּהָא כְּדֵין מָטָא זִמְנֵיהּ לְאִתְנַהֲרָא, מַה כְּתִיב וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ. וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, דְּהָא כְּדֵין זִמְנָא לְאִתְנַהֲרָא. וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ. כְּדֵין אִיהוּ רֶמֶז דְּהָא בְּעוֹד דְּיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא וְסָבְלִין כְּאִבִין וְצַעֲרִין וְכַמָּה בִּישִׁין, כַּד אִתְנְהִיר לוֹן יְמָמָא וְייֵתֵי לוֹן נַייְחָא כְּדֵין יִסְתַּכְּלוּן וְיִכְאֲבוּן בְּגַרְמַיְיהוּ מִכַּמָּה בִּישִׁין וְצַעֲרִין דְּסָבְלוּ וְיִתְמְהוּ עֲלַייְהוּ, בְּגִין כָּךְ וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ. דְּהַהוּא זִמְנָא דְּנַייְחָא, וּכְדֵין וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ אִתְכָּאַב וְצָעִיר גַּרְמֵיהּ עַל מַה דַּעֲבַר. וְאִיהוּ כַּד אִסְתַּלַּק קַדְרוּתָא דְּשַׁחֲרָא כְּדֵין אִתְתַּקַּף וְאִתְאַחִיד בֵּיהּ דְּהָא אִתְחַלַּשׁ חֵילֵיהּ, דְּלֵית לֵיהּ שׁוּלְטָנוּתָא אֶלָּא בְּלֵילְיָא, וְיַעֲקֹב שָׁלְטָנוּתֵיהּ בִּימָמָא. וְעַל דָּא אָמַר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר, דְּהָא אֲנָא בִּרְשׁוּתְךָ קָאִימְנָא וְהָא אִתְמַר וְאוֹקְמוּהָ׃

(עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה וגו׳, כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנָּשֶׁה, דַּאֲפִילּוּ בַּהֲנָאָה אָסִיר וַאֲפִילּוּ לְיַהֲבֵיהּ לְכַלְבָּא. וַאֲמַאי אִקְרֵי גִּיד הַנָּשֶׁה. כְּלוֹמַר גִּיד דְּאִיהוּ מְנַשֶּׁה לִבְנֵי נָשָׁא מִפּוּלְחָנָא דְּמָארֵיהוֹן, וְתַמָּן הוּא יֵצֶר הָרָע רְבִיעַ. וְכֵיוָן דְּאִתְדַּבַּק עִם יַעֲקֹב לָא אַשְׁכַּח אֲתַר דְּיֵכִיל לְאִתְגַּבְּרָא עֲלֵיהּ דְּיַעֲקֹב, בְּגִין דְּכָל שַׁייְפֵי גוּפָא סַייְעֵי לְיַעֲקֹב, וְכֻלְּהוּ הֲווֹ תַּקִּיפִין וְלָא הֲווֹ בְּהוֹן חוּלְשָׁא, מָה עָבַד וַיִּגַּע בְּכַף יֶרֶךְ בְּגִיד הַנָּשֶׁה, בְּזִינֵיהּ בְּיֵצֶר הָרָע דְּאִיהוּ זִינֵיהּ וְאַתְרֵיהּ, וּמִתַּמָּן אָתֵי יֵצֶר הָרָע עַל בְּנֵי נָשָׁא. וּבְגִין כָּךְ אָמְרָה אוֹרַיְתָא לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה. כְּמָה דַּאֲמָרוּ חַבְרַיָּיא בְּשַׁייְפִין דְּבַר נָשׁ דְּרָמִיז לְעֵילָּא

אי טַב טַב וְאִי בִּישׁ בִּישׁ, וּבְגִין כָּךְ כָּל שַׁייְפָא מַתְקִיף שַׁייְפָא, וַדַּאי גִּיד הַנָּשֶׁה מַתְקִיף לְיֵצֶר הָרָע דְּהוּא זִינֵיהּ, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יֵאכְלוּ לֵיהּ דִּלְאוּ אִינּוּן מִסְטְרֵיהּ וּמִזִּינֵיהּ, אֲבָל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, יֵאכְלוּ לֵיהּ, דְּאִיהוּ מִסְטְרָא וּמִזִּינָא דְּמַלְאָכָא דִּלְהוֹן דְּאִיהוּ סמא"ל בְּגִין לְתַקְפָא לְבְהוֹן. בְּגִין דְּאִית בְּבַר נָשׁ רמ"ח שַׁייְפִין לְקַבֵּל רמ"ח פִּקּוּדִין דְּאוֹרַיְתָא דְּאִינּוּן לְמֶעְבַּד אִתְיְהַבוּ, וְלְקַבֵּל רמ"ח מַלְאָכִין דְּאִתְלַבְּשַׁת בְּהוֹן שְׁכִינְתָּא וּשְׁמָא דְּלְהוֹן כִּשְׁמָא דְּמָארֵיהוֹן. וְאִית בְּבַר נָשׁ שס"ה גִּידִין וּלְקַבְלֵהוֹן שס"ה פִּקּוּדִין דְּלָאוּ אִינּוּן אִתְיְהִיבוּ לְמֶעְבַּד וְלְקַבֵּל שס"ה יוֹמֵי שַׁתָּא, וְהָא תִּשְׁעָה בְּאָב חַד מִנְּהוֹן דְּאִיהוּ לְקַבֵּל סמא"ל דְּאִיהוּ חַד מֵאִינּוּן שס"ה מַלְאָכִין (נ"א יוֹמִין), וּבְגִין כָּךְ אָמְרָה אוֹרַיְתָא לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה. א"ת, לְאַסְגָּאָה תִּשְׁעָה בְּאָב דְּלָא אָכְלִין בֵּיהּ וְלָא שָׁתִין. וּבְגִין כָּךְ חָזָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָא וְנִרְמַז בְּהוֹן רֶמֶז לְיַעֲקֹב, וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ, בְּכָל יוֹמֵי שַׁתָּא וּבְכָל שַׁייְפִין דְּיַעֲקֹב וְלָא אַשְׁכַּח בַּר הַהוּא גִּיד הַנָּשֶׁה, מִיָּד תָּשַׁשׁ חֵילֵיהּ דְּיַעֲקֹב, וּבְיוֹמֵי שַׁתָּא אַשְׁכַּח יוֹם תִּשְׁעָה בְּאָב דְּבֵיהּ אִתְתַּקַּף וְאִתְגְּזַר דִּינָא עֲלָנָא וְאִתְחָרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְכָל מַאן דְּאָכִיל בְּתִשְׁעָה בְּאָב כְּאִילּוּ אָכִיל גִּיד הַנָּשֶׁה). רַבִּי חִיָּיא אֲמַר אִלְמָלֵא לָא אִתְחַלַּשׁ חֵילָא (נ"א אַתַר) דָּא דְּיַעֲקֹב, [הָוָה] אִתְקַיֵּים יַעֲקֹב לְגַבֵּיהּ וְאִתְבַּר חֵילָא דְּעֵשָׂו לְעֵילָא וְתַתָּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וַאֲמַר (יחזקאל א) כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶּעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד יי' וָאֵרְאֶה וָאֶפֹּל עַל פָּנַי וגו'. הַאי קְרָא אִתְּמַר. אֲבָל תָּא חֲזֵי דְּהָא כְּתִיב (דברים לד) וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. מַה בֵּין מֹשֶׁה לִשְׁאָר נְבִיאֵי עָלְמָא.

מֹשֶׁה אִסְתַּכַּל בַּאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּנָהֲרָא, שְׁאָר נְבִיאֵי לָא הֲווֹ מִסְתַּכְּלֵי אֶלָּא בַּאַסְפַּקְלַרְיָאה [דף קעא ע"א] דִּלָּא נָהֲרָא. מֹשֶׁה הֲוָה שָׁמַע וְקָאֵים עַל רַגְלוֹי, וְחֵילֵיהּ אִתְתַּקַּף, וַהֲוָה יָדַע מִלָּה עַל בּוּרְיֵיהּ כְּמָה דִּכְתִיב (במדבר יב) וּמַרְאֶה וְלֹא בְּחִידוֹת. שְׁאָר נְבִיאֵי הֲווֹ נָפְלֵי עַל אַנְפַּיְיהוּ וְאִתְחַלַּשׁ חֵילָא דִּלְהוֹן וְלָא הֲווֹ יָכְלֵי לְקַיְימָא עַל בּוּרְיֵיהּ דְּמִלָּה, מַאן גָּרַם לוֹן דָּא בְּגִין דִּכְתִיב כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ. וְכָל אִינוּן נְבִיאִין לָא יָכִילוּ לְקַיְימָא עַל מַה דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד לֵיהּ לְעֶשָׂו, בַּר עוֹבַדְיָה נְבִיאָה דַּהֲוָה גִּיּוֹרָא דְּאָתֵי מִסִּטְרָא דְּעֵשָׂו, דָּא קָאֵים בְּקִיּוּמֵיהּ עֲלֵיהּ דְּעֵשָׂו וְלָא אִתְחַלַּשׁ חֵילֵיהּ. וְעַל דָּא כָּל שְׁאָר נְבִיאֵי אִתְחַלַּשׁ תּוֹקְפַּיְיהוּ וְלָא הֲווֹ יָכְלִין לְאִתְקַיְימָא לְקַבְלָא מִלָּה עַל בּוּרְיֵיהּ כְּדְקָא יָאוֹת, מַאי טַעְמָא, בְּגִין כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִין הַנָּשֶׁה, דְּנָסִיב וְשָׁאִיב כָּל חֵילָא דִּירַכָּא, וְעַל דָּא אִתְבַּר חֵילָא דִּירַכָּא וְאִשְׁתָּאַר צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ, דְּהָא כָּל נְבִיאִין דְּעַלְמָא לָא יָכִילוּ לְאַדְבָּקָא וּלְקַיְימָא בֵּיהּ. תָּא חֲזֵי נְבִיאִין כְּלְהוּ בַּר מֹשֶׁה לָא קַיְימוּ בְּתוֹקְפַּיְיהוּ כְּדְקָא חָזֵי. וּמַאן דְּלָעֵי בְּאוֹרַיְתָא וְלֵית מַאן דְּסָמִיךְ לֵיהּ וְלָא אִשְׁתְּכַח מַאן דְּאַטְיֵיל מִלַּאי לְכִיסֵיהּ לְאִתְתַּקְפָּא, עַל דָּא אוֹרַיְתָא קָא מִשְׁתַּכְּחָא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא וְאִתְחַלַּשׁ תּוֹקְפָּא דְּאוֹרַיְתָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, בְּגִין דְּלֵית לוֹן לְאִינוּן דְּלָעָאן בָּהּ עַל מַה דְּסָמְכִין, וּמַלְכוּ חַיְיבָא אִתְתַּקַּף בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. תָּא חֲזֵי כַּמָּה גְּרִים חוֹבָא דָּא, וּבְגִין דְּלֵית (לון) מַאן דְּאַסְמִיךְ לְאוֹרַיְתָא כְּדְקָא יָאוֹת אִינוּן סָמְכִין חַלָּשִׁין, וְגָרְמִין לְאִתְתַּקְפָּא לְהַהוּא דְּלֵית לֵיהּ שׁוּקִין וְרַגְלִין לְקַיְימָא עֲלַיְיהוּ. פְּתַח וַאֲמַר (בראשית ג) וַיֹּאמֶר יי׳ אֱלֹהִים אֶל הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אָרוּר אַתָּה

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת חקת

יום **ראשון**	**29**	**ג**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה י"א **ירושלמי:** כתובות ג' **תוספתא:** בבא בתרא י **נ"ך:** ירמיהו כה **משניות:** מדות ב **זהר:** חלק ב עמ' שלא-שלב	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:05 **נץ החמה** ..... 5:33 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:07 **סו"ז תפילה** ..... 10:19 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02
יום **שני**	**30**	**ד**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה י"ב **ירושלמי:** כתובות ד' **תוספתא:** בבא בתרא יא **נ"ך:** ירמיהו כו **משניות:** מדות ג **זהר:** חלק ב עמ' שלג-שלד	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:05 **נץ החמה** ..... 5:33 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:19 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02
יום **שלישי**	**1**	**ה**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה י"ג **ירושלמי:** כתובות ה' **תוספתא:** סנהדרין א **נ"ך:** ירמיהו כז **משניות:** מדות ד **זהר:** חלק ב עמ' שלה-שלו	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:06 **נץ החמה** ..... 5:34 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:19 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02
יום **רביעי**	**2**	**ו**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה י"ד **ירושלמי:** כתובות ו' **תוספתא:** סנהדרין ב **נ"ך:** ירמיהו כח **משניות:** מדות ה **זהר:** חלק ב עמ' שלו-שלח	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:06 **נץ החמה** ..... 5:34 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:12 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:19 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02
יום **חמישי**	**3**	**ז**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה ט"ו **ירושלמי:** כתובות ז' **תוספתא:** סנהדרין ג **נ"ך:** ירמיהו כט **משניות:** קנים א **זהר:** חלק ב עמ' שלט-שמ	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:07 **נץ החמה** ..... 5:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:12 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:20 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02
יום **שישי**	**4**	**ח**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה ט"ז **ירושלמי:** כתובות ח' **תוספתא:** סנהדרין ד **נ"ך:** ירמיהו ל **משניות:** קנים ב **זהר:** חלק ב עמ' שמא-שמב	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:07 **נץ החמה** ..... 5:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:13 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:09 **סו"ז תפילה** ..... 10:20 **חצות היום** ..... 12:42 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02 **הדלקת נרות** (40 דק'): **7:09** (20 דק'): **7:29**
שב"ק	**5**	**ט**	**לימוד יומי:** **בבלי:** עבודה זרה י"ז **ירושלמי:** כתובות ט' **תוספתא:** סנהדרין ה **נ"ך:** ירמיהו לא **משניות:** קנים ג **זהר:** חלק ב עמ' שמג-שדמ	**שבת קודש פרשת חקת** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:08 **נץ החמה** ..... 5:36 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:13 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:09 **סו"ז תפילה** ..... 10:20 **חצות היום** ..... 12:43 **שקיעה** ..... 7:49 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 9:02 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 9:02**

בַּעֲבוּרַת ה' צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ, בְּכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ, בִּשְׁלוֹם בַּיִת צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ,
זֶה לֹא דָּבָר שֶׁבָּא בְּחִנָּם... צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ ! מַה מַּשְׁקִיעִים ? הֲמוֹן תְּפִלּוֹת, רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים,
מְקַבְּלִים אֶת הַלִּמּוּדִים שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּתַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת, וְחַיִּים אֶת זֶה ! זֶה נִקְרָא לְהַשְׁקִיעַ !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)